

VIII. plenum CS Ljudske mladine Jugoslavije Drugi kongres Ljudske fronte in naloge Ljudske mladine Jugoslavije

Referat člana sekretariata CS Milijana Neoričiča

Po uvodni besedi Rate Dugonjića je bil prečitani zapisnik VII. plenarnega zasedanja CS Ljudske mladine Jugoslavije in sprejet dnevni red VIII. plenarnega zasedanja: 1. Drugi kongres Ljudske fronte in naloge Ljudske mladine Jugoslavije. 2. Naloge Ljudske mladine Jugoslavije pri izvrševanju petletnega plana v kmetijstvu in 3. Delo mladinskih delovnih brigad v letu 1948.

Zatem je član sekretariata Centralnega sveta Milijan Neoričič prebral referat pod naslovom »Drugi kongres Ljudske fronte in naloge Ljudske mladine Jugoslavije«.

I.

»Drugi kongres Ljudske fronte letos je velik dogodek v politični zgodovini naših narodov. Na njem je maršal Tito podal referat, ki je globoka analiza stvarnosti nove Jugoslavije. V referatu so genialno strnjene ogromne skušnje osvobodilnega gibanja naših narodov, skušnje, ki imajo tem večji pomen, ker osvetljujejo posebno pot, ki jo je prehodila nova Jugoslavija ob svojem nastajanju. Dejstvo, da so referat maršala Tita objavili in proučevali v številnih državah, kaže, kako velikega pomena je za druge dežele. V referatu je jasno osvetljeno vprašanje Ljudske fronte, njena vloga med vojno in določene so jasne ter odredne naloge za dandanes v zvezi z izpolnitvijo naših ekonomskih planov. Referat maršala Tita daje odgovor slehernemu državljanu naše države na mnoga politična in druga vprašanja; daje moč orientacije slehernemu članu in voditelju Ljudske mladine ter mu pomaga pri njegovem vsakdanjem delu.

»Drugi kongres Ljudske fronte je bil v času, ko je bilo potrebno, da se združijo vse napredne sile, ki želijo mir in napredek vsega človeštva ne le znotraj vsake države, temveč da se tudi vsi progresivni elementi na svetu vedno bolj združujejo v borbi za mir, da se združujejo v borbi proti tistim, ki so zdaj ponovno čedalje glasnejši in ki so nedavno povzročili strahovito katastrofo na svetu, (Tito). Potemtakem drugi kongres pomeni velik prispevek za mir, za katerega se dandanes borijo vse napredne svetovne sile. Samo po sebi se razume, da je vprašanje vojne in miru pomembno in da zanima našo mladino.

Zanima jo predvsem zaradi tega, ker je naša mladina občutila vojno ter vse njene strahote; ker je v njenem interesu, da s svojim ljudstvom gradi svojo deželo; ker se je politična zavednost naše mladine med vojno in zdaj dvignila na stopnjo, da jo zanimajo vsi dogodki na svetu ter želi sodelovati pri reševanju vprašanja, ki se tiče njene prihodnosti. Potem je Neoričič govoril o mednarodnem političnem položaju; o poskusu imperialističnih sil z Združenimi državami Amerike na čelu, da bi zavladale nad svetom; o delavnosti podpihalcev nove vojne in o izdajalski vlogi dobnih socialistov. Naglasil je mobilizacijo demokratskih sil na svetu v borbi proti imperializmu ter dejal:

»Velik korak pri mobilizaciji in organizaciji vseh naprednih sil pomeni posvetovanje devetih komunističnih partij in ustanovitev Informacijskega biroja. Ustanovitev Informacijskega biroja je velik korak za ureditev miru in neodvisnosti narodov. To posvetovanje je pokazalo svetu ameriške imperialiste v pravi luči, razkrinkalo vse njihove načrte, jasno očrtalo sile dveh tabornov in pokazalo pot borbe proti novi vojni katastrofi. Posvetovanje je vilo nove sile nekaterim omahljivim elementom in okrepilo vero v sile demokratov. In končno je poudarilo ogromno vlogo komunističnih partij v borbi za mir in nacionalno neodvisnost vseh dežel. Ustanovitev Informacijskega biroja pomeni še en korak v skupni akciji komunističnih partij, ki imajo dandanes velik pomen v političnem in idejnem življenju posameznih dežel.

Prav dejstvo, da je Beograd določil za sedež Informacijskega biroja, govori o tem, kakšno mesto zavzema nova Jugoslavija v borbi za mir. To mesto nove Jugoslavije in njen pomen v antiimperialističnem tabornu je rezultat moči naše dežele, rezultat trdnosti Ljudske fronte, rezultat hrabrosti in vztrajnosti v borbi proti fašizmu, rezultat pravilnega vodstva naše državnega vodstva s tovarišem Titom na čelu.

II.

Drugi kongres Ljudske fronte pomeni velik korak naprej v idejnem in organizacijskem utrjevanju Fronte. Referat maršala Tita in drugi referati so podali sliko Ljudske fronte. Najpomembnejša ugotovitev je, da se je Ljudska fronta razvila v trajno politično organizacijo

naših narodov ter da je prav takšna politična organizacija, ki ustreza našemu enotnemu ekonomskemu programu. Tovariš Tito je dejal v svojem referatu: »Enotni ekonomski program zahteva tudi politično enotnost.« To pomeni, da moramo dandanes gledati na enotno politično organizacijo glede na naš enotni ekonomski plan.

Torej naš petletni plan ustvarja podlago za nadaljnje utrjevanje Ljudske fronte, prav tako kakor je bila LF izhodna točka za izdelavo plana. Na drugi strani je pa Fronta zdaj prav takšna politična organizacija naših množic, ki povsem ustreza družbeni ureditvi naše države. Tovariš Tito je dejal v svojem referatu: »Nova družbena ureditev v naši državi zahteva tudi novo obliko političnega življenja.« To pomeni, da bi vsaka druga oblika političnega življenja bila v nasprotju s takšno družbeno ureditvijo, z značajem naše ljudske oblasti, z značajem našega gospodarstva, skratka s socialističnimi odnosi v našem družbenem ter ekonomskem življenju. To pomeni, da je Fronta višja oblika političnega življenja našega ljudstva.

Skozi prizmo teh ugotovitev v Ljudski fronti je treba gledati tudi mesto in vlogo Ljudske mladine v nadaljnjem političnem in ekonomskem razvoju naše dežele. Predvsem je treba upoštevati dejstvo, da je Ljudska mladina del Ljudske fronte, da je program LF tudi njen program, da so naloge LF predvsem naloge Ljudske mladine.

Mora nam biti jasno, da je Ljudska mladina trajna organizacija naše mladine, da se bo z njo v prihodnosti razvijalo vse politično in kulturno življenje naše mladine. Spričo tega je naša prva naloga nadaljnja krepitev ter izpolnjevanje organizacije Ljudske mladine.

V zvezi s tem je treba opozoriti naša vodstva na naslednje naloge:

1. Nekatera naša vodstva so ob usmeritvi vsega dela na reševanje posameznih ekonomskih nalog letos pozabila eno pomembnih nalog, t.j. nalogo borbe proti tistim, ki ovirajo razvoj naše dežele, proti sovražnikom naših narodov. Vzemimo samo eno vrsto teh sovražnikov in njihovo delo, pa bomo jasno sprevideli, kakšno škodo nam povzročajo. To je na primer delo posameznih reakcijskih duhovnikov, ki bi radi zlasti v Sloveniji in severni Hrvatski odtegnili mladino od naše organizacije in skušajo s svojimi verskimi zbori, fiktivnimi prireditvami, mašami in romanji zapeljati mladino, da bi jo uporabili pri svojem protiljudskem početju. Seveda je treba začeti proti njim mnogo odločnejšo borbo od dosedanje.

Druga pomembna naloga je borba za nadaljnjo razširitev organizacije Ljudske mladine. Doslej smo v organizacijah Ljudske mladine zbrali večino naše mladine, vendar to ne pomeni, da je že dosežen višek. Če si ogledamo statistične podatke, sprevidimo, da je v organizacijah po posameznih republikah zajet različen odstotek mladine. Tako je v Srbiji zajeto v naši organizaciji 82,97% mladine; na Hrvaškem 65,79%, v Bosni in Hercegovini 67,75%, v Sloveniji 72,63% v Makedoniji 76,57% in v Črni gori 96,13%. Iz teh podatkov je razvidno, da je še del mladine izven organizacije. To je zlasti značilno za našo mladino v Bosni in na Hrvaškem.

Ko je Neoričič naštel nekaj primerov slabega delovanja mladinskih organizacij, je dejal:

»Te naloge, ki smo jih najprej omenili, prav za prav njihovo reševanje, bodo pomenile nadaljnje utrjevanje in razširitev Organizacije Ljudske mladine, kar hkrati pomeni ureditev organizacije Ljudske fronte. To pomeni, da je treba reševati vprašanje širjenja in krepitve Ljudske mladine skupaj z Ljudsko fronto, zakaj to je edina pravina pot za njihovo pravilno reševanje.

V zvezi s tem, da je treba vse te naloge, tako političnega kakor ekonomskega značaja reševati skupno z Ljudsko fronto, je treba pretrpeti vprašanje, kako jih naj Ljudska mladina na eni strani kot del Ljudske fronte, na drugi pa kot samostojna organizacija v LF uspešno reši.

V tem pogledu sta dva odklona.

Prva smer je, da se je Ljudska fronta v mnogih krajih povsem ločila od Ljudske fronte. Pogosto lahko naletimo pri predsednikih aktivov v naših okrajnih vodstvih na nazore, češ da se navadno misli le na starejše ljudi, ko se imenuje Ljudska fronta. Ko prideja konferenca Ljudske fronte, navadno mislijo, da je obvezna le za starejše in da se je člani Ljudske mladine sicer lahko udeležili, vendar pa tega niso dolžni. Ni treba niti govoriti, kako napačno je to mnenje.

Ti nazori so tem bolj škodljivi, ker je iz njih razvidno, da vlada pri nekaterih naših vodstvih nepravilna tendenca. Gre namreč za pojav nekega avantgardizma pri nekaterih mladinskih vodstvih, gre za nazore, da lahko brez zveze s Fronto in Ljudsko oblastjo in ne le brez zveze, temveč pogosto tudi v nasprotju z nje rešujejo nekatera vprašanja.

Imeti moramo pred očmi, da je organizacija Ljudske mladine presem poklicana, da organizacijsko krepki Ljudsko fronto, da morajo biti člani Ljudske mladine najbolj aktivni v LF in tako, da bi bili najtrdnije povezani z vodstvi LF ter njihova desna roka pri izpolnjevanju nalog Ljudske fronte.

Druga nepravilna usmeritev naših vodstev, proti čemur se je treba prav tako boriti, je, da pozabljajo, da je Ljudska mladina, čeprav kot del Ljudske fronte, vendar samostojna organizacija v Ljudski fronti.

Ko se borimo proti tema obema odklonoma, zlasti proti prvemu, moramo v okviru nalog Ljudske fronte in ljudskih oblasti in prav za prav pod vodstvom Ljudske fronte nadalje razvijati Ljudsko mladino kot samostojno politično organizacijo prav zaradi izpolnitve nalog Ljudske fronte. To je mogoče uspešno rešiti predvsem s trdno povezavo Ljudske mladine na terenu z vodstvi Ljudske fronte ter tako, da se člani Ljudske mladine popolnoma angažirajo pri delu v Ljudski fronti.

III.

Drugi kongres Ljudske fronte je naložil Ljudski fronti kot najpomembnejšo nalogo borbo za izpolnitev petletnega plana. Kmalu bo končano prvo plansko leto. Rezultati prvega planskega leta bodo imeli nedvomno velik pomen za nadaljnje izpolnjevanje plana. Organizacije Ljudske mladine so vidno sodelovale pri izpolnjevanju plana.

Največji prispevek Ljudske mladine za izpolnitev plana je nedvomno zgraditev mladinske proge in številnih drugih objektov, ki so uspešno končani.

Ko gre za nadaljnji razvoj Ljudske mladine kot organizacije, je treba govoriti o političnem pomenu proge, ki presega njen ekonomski pomen.

Dejstvo, da je na progi delalo 211.000 mladincev in mladink iz vseh pokrajin naše dežele, da je težko najti vas v naši državi, iz katere bi ne bilo koga na progi in da so na progi sodelovali mladinci vseh narodov in narodnostnih manjšin v naši državi, priča, kakšno silno silo pomeni Ljudska mladina, priča o globoki zavednosti naše mladine, o njeni veliki pripravljenosti, da izpolni naloge, ki so velikega pomena za razvoj narodov Jugoslavije.

V tem planskem letu nam je zelo primanjkovalo kvalificiranih delavcev, kar se bo občutilo v zvezi s kapitalno graditvijo kot velika pomanjkljivost, če je ne bomo pravočasno odpravili. Zato je dolžnost vodstev Ljudske mladine, da posvetijo posebno skrb številnim strokovnim šolam delavske mladine; da se pozanimajo za način dela teh šol; za kulturni dvig dijakov, ki obiskujejo te šole ter za njihovo politično ter ideološko vzgojo. Treba je napraviti konec podcenjevanju teh šol in jim posvetiti več pozornosti.

V zvezi s petletnim planom stopa pred Ljudsko fronto in potemtakem tudi pred Ljudsko mladino vprašanje kmetijstva, prav za prav izpolnjevanje kmetijskega plana in ukrepov, ki jih naša država uvaža v zvezi s podeželjem.

Jasno je, da je pri sedanjih stopnji našega kmetijstva, ki ga sestavljajo majhna tehnično zaostala gospodarstva, zelo težko uvažati v kmetijstvu tiste planske metode, ki jih uporabljamo v industriji. Vendar to ne pomeni, da kmetijstvo ne more imeti plana. Prav zaradi izpolnjevanja plana v industriji je nujno tudi planiranje, ki seveda zahteva glede na to stanje našega kmetijstva nekatere nove poti za vključitev našega kmetijstva v plan.

Jasno nam mora biti: najsi se industrija razvija še tako, čeprav jo bomo še tako povečali ter dvignili proizvodnjo in vrgli na trg velike količine izdelkov, ni mogoče voditi pravilne politike do podeželja, če se vzporedno ne razvija kmetijstvo in ne spravijo v sklad odnosi med industrijo in kmetijstvom; brez tega ni mogoče spraviti v sklad sorazmerja med cenami industrijskih izdelkov in kmetijskih proizvodov in ne dvigniti življenjskega standarda naših delovnih kmetov.

IZ DANASNJE STEVILKE:

VIII. plenum CS Ljudske mladine Jugoslavije. Strokovnemu dviganju industrijskega kadra moramo posvetiti več pažnje. Druga delovna kmetijska konferenca upravnikov drž. posestev v Sloveniji. Ilija Ehrenburg: Zaščitniki kulture. Delavski razred Francije na braniku republike. Milanski dogodki v italijanski konstituenti.

Pismo delovnega kolektiva železarne v Zenici maršalu Titu

Sarajevo, 2. dec.

Delovni kolektiv železarne v Zenici je poslal s slovesnega zborovanja v zvezi s podelitvijo prehodne zastavice Centralnega odbora Enotnih sindikatov Jugoslavije maršalu Titu tole pismo:

Tovariš maršal! Zaradi načrtnega gospodarstva naše države, katerega iniciator in organizator si ti, je doseglja železarna v Zenici v prvem letu načrtnega dela boljše uspehe kakor doslej. Kot priznanje za svoje delo in uspehe prejema kolektiv železarne danes 29. novembra, t. j. na dan obletnice republike za njega največjo nagrado — prehodno zastavico Centralnega odbora Enotnih sindikatov Jugoslavije.

Navdušeni nad tem uspehom in

častjo smo dosegli v tem mesecu še en rekord — prekoračili smo po načrtu predvideno proizvodnjo za 7,5 odstotke, naš dnevni rekord za 4 odstotke, predvojni dnevni rekord podjetja pa za 62 odstotkov.

Ker se zavedamo pomena socializma in naše vloge pri njegovem uresničenju, se obvezujemo, da bomo izpolnili novi načrt 20 dni pred potekom roka, zmanjšali bomo režijske stroške za 3 odstotke, pobjeljali bomo delovno disciplino in izpolnili druge obveznosti, ki bodo pripomogle k popolniji delu in življenja vsega delovnega ljudstva. Pričeli bomo novo plansko leto z izpolnjevanjem novih nalog, s poletom in prizadevanjem, ki si nam ga ti pokazal.

(Tanjug)

Trboveljski rudarji pozivajo na petmesečno tekmovanje

Na obletnico proglasitve FLRJ so rudarji trboveljskega premogovnika poslali delovni kolektivom v Kakanju, Raši, Ravni Reki in premogovniku Pečuhu v prijateljski Madžarski poziv na petmesečno tekmovanje. Tekmovanje se prične 1. decembra t. l. in se bo končalo 25. aprila, tako da bodo o uspehih tega tekmovanja lahko poročali na delavski praznik 1. maja 1948.

Rudniki bodo tekmovali v okviru novih obveznosti, ki si jih je zadal premogovnik Trbovlje. Delovni kolektiv trboveljskega rudnika se je obvezal, da bo prekoračil po planu določeno storitev na enega moža za 2%; da bo delovni čas najracionalnejše izkoristil in da bo neupravičene izostanke spravil na minimum; da bo izboljšal kvaliteto premoga za 2%; da bo prihranil na razstrelivu za 2% in na jamskem lesu za 2%; da bo kar najbolj mogoče znižal nevarnost pri delu in posvetil največjo skrb varnostnim napravam; da bo priučil in osposobil čim več novih kopačev; da bo aktivno sodeloval pri delu in naporih sindikalne podružnice.

Trboveljski rudarji predlagajo, da bi to tekmovanje kontrolirala komisija, sestavljena iz predstavnikov zveznega ministrstva za rudarstvo in Centralnega odbora Zveze rudarjev FLRJ. Ta komisija naj bi vodila tekmovanje in ob koncu tekmovanja proglasila zmagovalca.

Prav tako so pozvali mladinci Vzhodne obrata št. 216 v trboveljskem rudniku vse mladinske številke v obratih rudnikov Jugoslavije na petmesečno tekmovanje, ki se začne 1. decembra t. l. in bo trajalo do 1. maja 1948. Tekmovali bodo v dvigu storitev na enega mladince, v najostrejši borbi proti neupravičnim zaostankarjem, v izboljšanju premoega, v organiziranju novih mladinskih skupin v obratu, v aktivnem udeleževanju študijskih krožkov in tečajev.

Za kontrolo tega tekmovanja predlagajo odgovorne upravne odbore sindikalnih podružnic, predvsem predsednike za tarife in tekmovanje, ki naj bi mesečno kontrolirali uspehe tekmovanja, na dan 1. maja 1948 pa razglasili končne uspehe in zmagovalca. (Tanjug)

Tovariš Kardelj je v svojem članku »Kmetijsko zadrudištvu v planskem gospodarstvu« pokazal na pot, kako se naj razvija naša vas ter določil naloge, ki jih je treba v najkrajšem času izpolniti, če hočemo izpolniti plan. Zlasti je podrobno obdelal vprašanje razvoja zadrug na vasi, zadrug, ki zdaj na splošno združujejo številne kmete in s pomočjo katerih je mogoče rešiti vprašanje planiranja v gospodarstvu; vprašanje odkupa; kako je treba spraviti v sklad in povezati neposredno vas z našo industrijo; izločiti mestne špekulante in se odločno boriti proti njim kot največjim sovražnikom naše vasi in končno, s pomočjo zadrug je treba dvigniti kulturno raven naše vasi.

Tovariš Kardelj je naglasil, da mora biti izpolnitev teh nalog zdaj glavna skrb vseh naših organizacij in predvsem Ljudske mladine. Potemtakem morajo biti naše organizacije tisti iniciator, tista mobilizatorna sila, ki naj pomaga pospeševati naše zadrudištvu. Naš plenum ima predvsem nalogo, da prediskutira in sprejme številne konkretne ukrepe v ta namen.

Glede na naloge Ljudske mladine v zvezi s krepitvijo Ljudske fronte, in sicer predvsem lokalnih organizacij Ljudske fronte, glede na naloge, ki jih ima naša organizacija v zvezi s kmetijstvom, je potrebna do neke mere preusmeritev pri določanju delovnih akcij. Naše delovne akcije v letu 1948. morajo biti povezane čim bolj s posameznimi lokalnimi akcijami za zgraditev objektov v naših vaseh in v okrajnem obsegu. Seveda bodo tudi nekatere akcije po republikah in akcije graditve novega Beograda, toda glavna orientacija mora biti na graditvi lokalnih objektov.

Najpomembnejša akcija leta 1948. pod vodstvom Ljudske fronte mora biti zgraditev zadrudištvom v naših vaseh. — Zgraditev teh domov bo materialna baza, brez katere bi se ne moglo uspešno razvijati naše zadrudištvu. Zato bo glavna orientacija naših vodstev na tej akciji. Za to akcijo bodo morala naša mladinska vodstva skupaj z Ljudsko fronto opraviti številne priprave.

IV.

Drugi kongres Ljudske fronte je naložil organizaciji Ljudske fronte velike naloge za širjenje prosvete ter kulture med našimi ljudmi v mestih in vaseh.

Te naloge so predvsem naložene organizaciji Ljudske mladine. Če bi ideološka vzgoja naše mladine ne napredovala vzporedno z graditvijo ekonomske strani socializma, bi ne mogli zgraditi popolnega socializma.

To pomeni, da je vprašanje ideološke vzgoje naših mladinskih organizacij eno bistvenih nalog, ki jih je treba izpolniti. Gre predvsem za politično delo v naši organizaciji.

Posebej gre za vprašanje, kako vcepiti marksizem-leninizem v vrste naše mladine. To vprašanje je tem pomembnejše, ker je zdaj zlasti na naši kulturni fronti več poskusov raznih malomeščanskih elementov, ki bi radi spravili ideologijo marksizma-leninizma s svojimi nazori, da bi svoje nazore prikriji z govori o marksizmu-leninizmu ter da bi pod okriljem marksizma-leninizma širili svoje nepravilne nazore. Spričo tega morajo biti naša vodstva proti vnašanju takšnih nazorov med mladino ter je jasno, da se lahko borijo samo, če bo mladina obvladala osnove marksizma-leninizma.

Končno je spregovoril zastopnik socializma pri kulturno-prosvetnem delu mladinskih organizacij; o organizaciji knjižnic, čitalnic in mladinskem tisku ter naglasil potrebo, naj bi mladinska vodstva uporabila izkušnje in zaključke na podlagi dosedanjega dela, tako da bi se uspešno lotila nalog, ki jih čakajo v prihodnjem letu.

V diskusiji so sodelovali: Milanin Perović, član sekretariata federalnega sveta Ljudske mladine Črne gore, Franc Perušek, predsednik federalnega sveta Ljudske mladine LR Slovenije, Ante Raos, predsednik federalnega sveta Ljudske mladine Hrvatske in Zdravko Krnić, delegat okrajnega odbora Ljudske mladine iz Slavenske Požege.

Končno je spregovoril zastopnik socializma mladine Aleksej Klimonov Georgijevič. Delegati so ga navdušeno pozdravljali. Izročil je mladini Jugoslavije gorečo in bratsko pozdravo sovjetskega Komsomola. Njegov govor je spremljalo dolgotrajno odobravanje in klicu sovjetsko-jugoslovanskemu bratstvu, generalistmu Stalinu in maršalu Titu.

Plenum je nato nadaljeval z delom pod vodstvom Milijana Neoričiča, člana sekretariata Centralnega sveta.

Plenum je pričel s čitanjem referata Steve Doronjskega »O udeležbi Ljudske mladine pri izvrševanju petletnega plana v kmetijstvu«. Članica sekretariata Centralnega sveta Brana Perović je nato prebrala referat »O delu mladinskih brigad v letu 1947.« Zatem se je pričela diskusija.

Tak je človek Slovenskega Primorja

(Po volitvah v skupščino FLRJ in LRS)

Ponosni smo na izid volitev v Slovenskem Primorju. Izredno visoka politična zavest, zvestoba, zaupanje in odzvoje našega ljudstva v Slovenskem Primorju se je to pot manifestiralo v krasnih številkah izida volitev v Zvezno skupščino in v skupščino LRS. Ti rezultati so presežili vse dosežke uspehe v kateri koli naši pokrajini.

Nekatere je ta izid volitev skorajda presenetil. Pričakovali so vsaj nekoliko slabšega rezultata. Računali so s posledicami angloameriške okupacije v bivši coni A, v zapadnih predelih. Mislili so, da bodo poizkusili ideološke intervencije zapadnih imperialistov imeli vsaj malo učinka. Računali so s posledicami sovražne demagogije. V mislih so imeli tudi ameriško blago, denar, ugodne cene pridelkom in druga.

Toda pokazalo se je, da je ideja močnejša. Zavedno primorsko ljudstvo ni nasledilo ameriškega trikoma, saj mu je že bila znana stara taktika italijanskih imperialistov in fašistov, ki so po prvi svetovni vojni prišli v naše Primorje — s pomarančami.

Prav so imeli tisti, ki so gradili na visoki nacionalni, antifašistični, socialistični, jugoslovanski zavesti primorskega ljudstva!

Na volitvah je prišla do polnega izraza prava zavest tega ljudstva, ki se je nešteto manifestirala v težkih dneh osvobodilne borbe. Debele knjige bi

mogli napisati o vseh neštetihih ginljivih primerih predanosti in zvestobe primorskega ljudstva, ki se je pokazala v vojni in po njej ob mobilizacijah, ob skrbi za partizane, ob neomajnem zaupanju, ki so ga nešteto izpričali do svojega vodstva, do tovariša Tita in Kardelja.

Ko smo se pred kratkim vozili iz Solkane po oni nemogoči, ovinkasti cesti, ki čez Plave in Sabotin veže Slovensko Primorje z Brdi, nam je preprosto sofer — domačin tolmačil novo mejo. Rekel je, da bi še zajece napravil boljše mejo kot pa je ta, ki so nam jo vsilili imperialisti. V vsaki krivulji nove meje, v vsakem nesmislu, ki jih nešteto ustvarja ta meja, je videl posebno nakano, poseben naklep imperialistov proti naši domovini. Obudotali smo njegovo budnost in njegovo zdravo misel, ki je vedno bdela nad sovražnikom in nad njegovimi naklepi. Tak je človek Slovenskega Primorja.

V nedeljo je primorsko ljudstvo s obema rokama glasovalo za Jugoslavijo, za Tita, za socializem. Dignilo je visoko zmagoviti prapor nacionalne svobode in socializma na tem važnem križišču evropskih poti, kjer se neha Evropa svoboda in graditve novega življenja in kjer se pričenja Evropa borbe za osvoboditev izpod pete imperialistov in vojnih hujšakcev.

Cestitamo herojskemu primorskemu ljudstvu ob tej njegovi veliki, lepi manifestaciji!

Ob volitvah v sežanskem okraju

Da je bil dan volitev za primorsko ljudstvo zares velik in pomemben zgodovinski dan, je bilo jasno vsakomur, ki je v njihovi sredi preživljal in občutil ta veliki dogodek. Ze sama zunanost primorskih krajev je bila vsa izpremenjena. Ceste so bile preprežene z zastavami in parolami, okna so bila okrašena z zelenjem in cvetjem, v vseh večjih in manjših krajih si opazal skupine ljudi veselega in ponosnega obraza, slišal si zvoke godbe in odmeve veselih pesmi. V soboto zvečer so se zbirali na sestankih in se pogovarjali s svojimi kandidati o težkočah in o bodočih gospodarskih načrtih.

V Povirju so sklenili, da se bodo zbrali prihodnji dan ob 6. uri zjutraj sredi vasi s harmoniko in zastavami, na volišče pa bodo odšli v sredo v orodjem, ker bodo ta dan popravljali vodovod. V Storjah je mladina vso noč krasila vas in volišče, prepevala pesmi in igrala harmoniko. Vseposvods so težko pričakovali nedeljskega jutra.

V zgodnjih jutranjih urah si slišal po vseh budnic. V skupinah so prihajali že ob 6. uri na volišča. V Storjah je eden izmed prvih volil 80 letni Skuk Anton. Ves ginjen je pripovedoval, da je dan volitev zanj tako velik doživljaj, kakršnega ne pomni v svojem življenju. Vso noč ni mogel zaspati. Pri postelji je imel pripravljeno svojo zastavo, s katero je prvi prišel na volišče. Izmed vseh krajev prednjači v go-

spodarskih obveznostih, ki si jih je zadalo ljudstvo v sežanskem okraju, krajevni odbor Veliki dol. Ta se je obvezal, da bo v okviru petletnega plana zgradil šolsko poslopje, 2 stanovanjski poslopji, obnovil vodovod, popravil krajevne ceste in druge poti, pogozdil 40 ha zemljišča, posadil 10.000 vinskih trt, pomnožil živino, zgradil vodnjak, ogradil lokve, v vasi Kregolišče napeljal električni tok, razširil kolovozne poti ter ustanovil krajevno apnensko in čipkarsko podjetje. V okviru predvolivnega tekmovanja so razširili poti iz Kregolišča proti Volčjemu gradu in popravili cesto od Tubelj in Brja, za kar je bilo potrebno skupno 287 delovnih ur. Na dan volitev je prebivalstvo delalo pri čiščenju gozda. V vasi Komen so na dan volitev odstranili ruševine iz požganih hiš, regulirali ovinek in dovozili 22 kub. metrov raznega materiala. V Vrhovljah so očistili približno 3 km ceste od postaje Repentabor do občinske meje Sežane. Volitve so se v teh vasicah končale ob 10. uri 100%.

V vasi Dol v Istri, kjer so se ob pol 6. uri zbrali volivci s pesmimi in vzkliki maršalu Titu in kandidatu tov. Benčiču, so ob 7.550 uri zaključili volitve 100%. V vasi Gabrovica, ki je bila med okupacijo požgana in je dala številne žrtve, so prispevali v predvolivnem tekmovanju 500 delovnih ur. Zgradili so si veliko gospodarsko poslopje, združni hlev in 2 stanovanjski hiši.

Delegacija koroških Slovencev protestirala pri Medzavezniškem kontrolnem svetu za Avstrijo zaradi zatiranja koroških Slovencev

Tiskovna konferenca delegacije koroških Slovencev

Dunaj, 2. decembra

Dne 28. novembra je obiskala delegacija koroških Slovencev Medzavezniški kontrolni svet na Dunaju in mu izročila protest proti zatiranju koroških Slovencev in proti obsodbi funkcionarjev slovenskih antifašističnih organizacij. V delegaciji koroških Slovencev so bili dr. Fran Petek, predsednik pokrajinskega odbora Osvobodilne fronte za Slovensko Koroško, dr. Luka Sienčnik, dr. Mirt Zwitter in Andrej Haderlap. Ob tej priložnosti je imela delegacija koroških Slovencev 29. novembra tiskovno konferenco za avstrijske in inozemske novinarje. Konferenca je bila v prostorih uredništva »Slovenskega vestnika«, organa koroških Slovencev. Predsedoval je dr. Petek.

Na tiskovni konferenci sta referirala dr. Luka Sienčnik in dr. Mirt Zwitter. Oba sta poudarila velik prispevek koroških Slovencev v borbi proti fašizmu, v kateri je aktivno sodelovalo skoraj vse ljudstvo Slovenske Koroške. Ko je jugoslovanska armada, ki je skupaj s koroškimi partizani osvobodila Slovensko Koroško, morala zapustiti Koroško, so uknili ljudsko oblast in razorožili koroške partizane. Teda so zavezniške države izjavile, da se bo vprašanje koroških Slovencev rešilo na mirovni konferenci. Britanske oborožene sile so prezele obveznost, da bodo na Koroškem vzdrževale red in mir. Te obveznosti odgovorni britanski funkcionarji niso držali, o čemer priča položaj, v katerem so danes koroški Slovenci. Slovenske organizacije niso priznane ali so celo prepovedane. Koroška je razdeljena na dve področji, izmed katerih je tako imenovana zaporna cona posebej zastražena. Antifašizem je skoraj nemogoče, da bi prišli v to zaporno cono, medtem ko dajejo angleške oblasti »Permit« (propustnico) za zaporno cono inozemskim fašistom in celo vojnim zločincem. V tem področju so najbolj aktivni domači nacisti in fašistični begunci, ki propagirajo proti demokratičnim silam in združeni v

nacistične »Wurkkommande« grozijo slovenskemu ljudstvu.

Dr. Mirt Zwitter je nato govoril o dvojezičnih šolah na Slovenskem Koroškem, ki so slej ko prej samo sredstvo za germanizacijo slovenskih otrok. Ze tako majhno število slovenskih učiteljev je izpostavljeno stalnemu preganjanju. Slovenska prosvetna zveza je vložila pri avstrijskem prosvetnem ministrstvu zahtevo, naj bi odprli slovensko gimnazijo in slovensko učiteljsko. Namesto tega pa so avstrijske in britanske oblasti inšistirale med etarji prozorno anke to za ali proti slovenski gimnaziji. Na ta način bi želeli sankcionirati dolgoletno germanizacijo koroških Slovencev in njihovih otrok. Kakšen je bil ta plebiscit, kaže nadalje dejstvo, da je moralo že 1. 1945. več kot 60 študentov ilegalno zapustiti Koroško, da bi lahko nadaljevali svoje študije v Sloveniji. Medtem pa so oblasti dovolile inozemskim fašistom, da so v Lienzu odprli svojo lastno gimnazijo. Slovenski jezik v šolah se še zdaj vodi pod rubriko »Tuji jezik«. Vse to dokazuje, da avstrijske oblasti še danes vodijo lelo politiko kakor v preteklosti.

Takšno stanje kakor v prosveti je tudi v gospodarstvu, kjer se avstrijske oblasti z vsemi mogočimi ukrepi trudijo, da bi zadušile samostojno gospodarsko življenje koroških Slovencev.

Dr. Mirt Zwitter je govoril tudi o procesu proti Maier-Kaibitcheu, v katerem je avstrijsko sodišče poklicalo samo devet obremenjenih prič in več kot 50 prič, ki so vojnega zločince Maier-Kaibitchea razbremenjevali. Od tega je bilo 41 prominentnih nacistov, ki so v dobi nacizma sodelovali z Maier-Kaibitchem in so vsi še danes na svobodi. Iz tega procesa so avstrijske oblasti napravile čisto navadno burko.

Medtem ko se na Koroškem s toleranco odgovornih oblasti pojavljajo nove fašistične organizacije, obojajo aktivne antifašiste zaradi tega, ker vodijo borbo za svoje demokratične pravice. Avstrijske in britanske oblasti ne spoštujejo

Železarna Štore je izpolnila svoj petletni plan

Tovarišu Mihi Marinku, predsedniku vlade LRS

Delavstvo Železarne Štore, zbrano na proslavi 29. novembra, praznuje izpolnitev proizvodnega načrta za 1. 1947. Pri tej slovesni priliki se delovni kolektiv železarne Štore obvezuje, da se bo s še večjim poletom lotil nalog, ki mu jih prinaša leto 1948., in da bo tudi letni proizvodni plan za 1. 1948. prekorajl ter prispeval svoj del za skupnost FLRJ.

Vse za petletko!

Delovni kolektiv železarne Štore.

Vas Kocjančiči v Slovenskem Primorju

bo v petletki elektrificirala svojo vas, napeljala vodovod, zgradila mladinski dom in izboljšala ceste

Predsedniku vlade LRS tovarišu Mihi Marinku!

Prebivalci vasi Kocjančiči, zbrani na masovnem zborovanju ob priliki volitev, vam izražamo, tovariš Marinko, vse zaupanje in z jasno perspektivo gledamo v boljšo bodočnost, do katere nas bo privedla naša ljudska oblast.

Zavedajoč se ogromnih nalog, ki stojijo pred nami v petletnem planu, se celotna vas obvezuje naslednje:

Skupno z vsem prebivalstvom Krajevnega ljudskega odbora bomo elektrificirali naš kraj.

Za elektrifikacijo vasi bomo prispevali s prostovoljnimi delom: kopanje jam in postavljanje drogov.

Za napeljavo vodovoda bomo s prostovoljnimi delom izkopali celoten rov v območju naše vasi.

Postavili si bomo v tej petletki mladinski dom, pri čemer bomo prispevali s prostovoljnimi delom vse razen strokovnih del.

Prispevali bomo z vsemi našimi močmi za izgradnjo ceste.

Izboljšali bomo naše kmetijstvo. Pozdravljamo Vas z našim borbenim pozdravom

Smrt fašizmu — svoboda narodu!

popravlili cestišče v dolžini 300 m, izkopali in odvozili material iz 3 stanovanjskih hiš, za kar so potrebovali 320 delovnih ur.

Najboljše volivne rezultate je dosegla 1. volivna enota sežanskega okraja. Volivci so povsod navdušeno pozdravljali svojega kandidata na listi Osvobodilne fronte tov. Lenarčiča, prinašali so mu rdečih nagljev in mu okitili notranjost in zunanost avtomobila, pionirski pa so mu nalepili na avto napisane vzklike svojega navdušenja.

Iz vseh krajev in vasic so prihajale resolucije, naslovljene na maršala Tita, podpredsednika vlade tov. Edvarda Kardelja, predsednika vlade LRS Miha Marinko in kandidate OF. V teh resolucijah ljudstvo Slov. Primorja obljublja, da bo kakor v borbi tudi v mirni izgradnji z vsemi svojimi silami pomagalo izvesti naloge, ki jih pred nas postavlja petletni plan. Z delom bo primorsko ljudstvo dokazalo vsemu svetu, kako brezmajno je njegovo zaupanje v predstavnike ljudske oblasti. M.

niti osnovne demokratične pravice — pravice govora. Tako so na primer avstrijske oblasti dovolile proslavo Velike oktobrske socialistične revolucije samo pod pogojem, da se ob tej priložnosti ne bodo držali nobeni politični govori. Imperialistično nasilje nad koroškimi Slovenci zavzema vedno večji obseg. Kot odgovor na interpelacijo Pokrajinskega odbora Osvobodilne fronte za Slovensko Koroško zaradi napada na koroško mladinsko brigado v Področici je britanski sodnik Cohen obsodil napadene mladince na več mesecev težkega zapora. Obsodba Karla Prusnjaka, ki je bila izrečena z uporabo nenavadnih juridičnih načel, pa dokazuje, s kakšnimi metodami poskušajo britanske oblasti onemogočiti borbo koroških Slovencev za svojo osvoboditev. Skupno so britanske in avstrijske oblasti pri koroških Slovencih dozdaj izvršile več kot 300 hišnih preiskav in nad 200 aretacij.

V zvezi s takim položajem koroških Slovencev in nasiljem, kakor tudi v zvezi z zadnjimi krivičnimi obsodbami so predstavniki koroških Slovencev in množične organizacije poslele po svoji delegaciji protest Medzavezniškemu kontrolnemu svetu, kakor tudi protest Varnostnemu svetu Organizacije združenih narodov. Na tiskovni konferenci so predstavniki koroških Slovencev znova izjavili, da bodo koroški Slovenci kljub vsemu preganjanju in nasilju še bolj odločno nadaljevali svojo borbo za svoje nacionalne in socialne pravice ter za priključitev k FLR Jugoslaviji.

Delegacija koroških Slovencev se bo udeležila konference Sveta zunanjih ministrov v Londonu

Dunaj, 2. dec. (Tanjug). V zvezi z zasedanjem Sveta ministrov zunanjih zadev so koroški Slovenci sklenili poslati delegacijo, ki bo pred Svetom razložila njihovo stališče glede sklenitve mirovne pogodbe z Avstrijo in njihove zahteve za priključitev k FLR Jugoslaviji. V ta namen so zahtevali na britanskem generalnem konzulatu na Dunaju potne liste za delegacijo, katere člani so: dr. Petek, dr. Luka Sienčnik, dr. Mirt Zwitter, dr. Franc Zwitter in Andrej Haderlap.

Našim naročnikom in čitateljem!

»Ljudska pravica« je do nedavnega ponatiskovala iz »Borbe«, glasila Komunistične partije Jugoslavije, uvodne članke iz zunanje-politične, notranjepolitične in gospodarske problematike. Ti linijski članki so tako ogromnega pomena za vse naše narode in zlasti za naše politične in gospodarske funkcionarje, da je bilo na mestu objavljati jih, četudi včasih z nekajdnevno zamudo.

V zadnjem času pa smo že v toliki meri izpolnili naše tehnično-organizacijske zveze z osrednjim glasilom naše Partije, da nam je ob tovariški pomoči »Borbe« bilo omogočeno objavljati omejenje članke iz »Borbe« istočasno tudi v »Ljudski pravici« (n. pr.: govor Milovana Djilasa dne 7. novembra, uvodnik »Triumf ideje bratstva in enotnosti južnoslovanskih narodov« dne 2. decembra itd.).

Kljub velikim tehničnim in organizacijskim oviram je na ta način uspelo, da bodo naši čitatelji imeli čisto na najhitrejši način posredovane važne linijske članke iz »Borbe« o naši jugoslovanski notranjepolitični, zunanjepolitični in gospodarski problematiki, članke, ki so važno orožje našega ljudstva v borbi za njegovo še večjo politizacijo, za še večjo razgibanost političnega življenja pri nas, za še boljše izpolnjevanje gospodarskih in državno-upravnih nalog.

Poleg tega bomo s tem — ne da bi pri tem zanemarjali našo specifično problematiko in tvornost, ki nam jo nalagajo posebni problemi Slovenije glede na njen lastni razvoj in na dogodke in probleme v naši neposredni sosesčini na zapadu — tudi doprinesli k utrjevanju bratstva in enotnosti naših narodov, doprinesli bomo s tem tudi k utrjevanju naše skupne jugoslovanske patriotske zavesti.

Pomen »Ljudske pravice« se s tem za naše čitatelje dvigne. Hkrati je vse to zvezano z novimi stroški. Pozivamo naše prijatelje, naše naročnike in naše čitatelje, da izvrše kampanjo za dvig naročnikov »Ljudske pravice«.

Naj bo naše geslo: »Vsak naročnik »Ljudske pravice« naj pridobi še enega naročnika za naš list!«

Hkrati pa bomo te dni razpisali nagradno tekmovanje za pridobivanje novih naročnikov in uvedena bo tudi anketa o tem, kaj naši čitatelji mislijo, žele in pričakujejo od našega partijskega glasila.

ZVU PREPEVEDALA DEMOKRATIČNIM ŽENAM TRSTA MANIFESTACIJE ZA MIR

Trst, 2. decembra. (Tanjug). Ker so angloameriške okupacijske oblasti prepovedale, da bi demokratične žene Trsta s sprevedom po mestu proslavile praznik miru — 30. november, so se zbrale po sedežih kulturnih krožkov, kjer so bile proslave za vsak okraj posebej. Ob tej priliki so tržaške žene ostro obsodile protidemokratično ravnanje okupacijske uprave in naslovile

protestno resolucijo na Varnostni svet, na Svetovno federacijo demokratičnih žena in na okupacijsko angloameriško upravo SIO-a.

Po vseh okrajih Trsta in v okoliških vaseh so se antifašistke včeraj dopoldne v polnem številu udeležile volitev v okrajne odbore ASIZZ in v mestni plenum.

REORGANIZACIJA ENOTNIH SINDIKATOV STO-ja

Trst, 2. decembra. (Tanjug): V okviru reorganizacije Enotnih sindikatov so bile v nedeljo ustanovne skupščine strokovne zveze kemične stroke in lesne industrije. Na vseh skupščinah so delegati razpravljali o odpuštitih z dela, zlasti pa še na ustanovni skupščini kemične stroke, ki je največje trpela zaradi odpuštov. Na ustanovno skupščino šolnikov so prišli delegati kmetov in delavcev, ki so prinesli učiteljem darila.

1. decembra je bil v Trstu v ulici Conti II. mestni plenum Enotnih sindikatov, na katerem so člani glavnih odborov strok, tovarniških odborov in poodborov ter zaupniki razpravljali o vprašanju sindikalne enotnosti, o novih delovnih pogodbah, o odpuštitih z dela, zaščiti tovarniških odborov itd.

Tov. Destradi je v poročilu ponovno razkrinkal Delavsko zbornico, ki hoče na vsak način preprečiti združitve obeh sindikalnih organizacij v

enotno sindikalno organizacijo. Dejal j, da vodstva Delavske zbornice ne zanima volja članov, temveč je njegova želja ohraniti pri življenju irendentiščno organizacijo, katere interesi so v skladu z interesi delodajalcev.

Poudaril je nato nujnost sklenitve nove splošne delovne pogodbe za industrijske delavce, kajti stara pogodba je zapadla 30. novembra. Pri sklepanju nove pogodbe bodo delavci zahtevali, da dosežejo mezde vsaj tisto kupno moč, ki so jo imele leta 1939. Med ostalimi zahtevajo: 40urni delovni teden, polne mezde za časa boleznih prvih šest mesecev in 50 odstotkov mezde po tem roku, jamstvo za tedenska izplačila, izenačenje mezd delavcev z mezdami delavcev itd. Enotni sindikati zahtevajo tudi, da ostane v veljavi draginjska doklada in se prilagodi tržnim cenam, dokler ne bodo cene dejansko padle in se ustale.

Obisk delegacije Enotnih sindikatov STO-ja

Beograd, 2. dec. (Tanjug). V našo državo je prispela delegacija predstavnikov Enotnih sindikatov Svobodnega tržaškega ozemlja z Renatom Ricottijem na čelu, generalnim sekretarjem izvršnega centralnega odbora Enotnih sindikatov STO-ja. V delegaciji je še 10 predstavnikov sindikalnih organizacij mesta in vasi z ozemlja, ki je pod anglo-ameriško okupacijo, in s področja, ki je pod upravo Jugoslovanske armade.

Na konferenci s predstavniki tiska je Ricotti izjavil: Pravi obraz anglo-ameriških imperialistov smo videli prav na dan, ko je bilo konstituirano Svobodno tržaško ozemlje, t. j. 15. septembra t. l. Tedaj je bila fašistična akcija, vršili so se umori in bombni napadi, kar je prisililo delavce, da so prenehali z delom in množično demonstrirali proti takšnemu ravnanju.

Istega dne zvečer so delavci razgnali fašiste s tržaških ulic. Enotni sindikati imajo polno zaupanje v razredno zavest in politično zrelost delavskega razreda in vseh delovnih ljudi Svobodnega tržaškega ozemlja.

Na koncu konference je Ricotti odgovoril na vprašanje o položaju brezposelnih delavcev v STO-ju.

Na Svobodnem tržaškem ozemlju je okrog 30.000 brezposelnih delavcev, čeprav trdijo anglo-ameriške oblasti, da je ta številka manjša. V zadnjem času so se cene nekaterim artiklom znižale, vendar je to znižanje umetno ter ima za cilj, da bi pri delavcih ustvarilo vtis o izboljšanju življenjskih pogojev. Enotni sindikati zahtevajo, naj se cene maksimirajo, okupacijske oblasti pa izdajo ukaz, s katerim bi bilo prepovedano odpuščati delavce.

LJUDSKA UNIVERZA V LJUBLJANI

priridi v četrtek 4. t. m. v veliki dvorani kina Maticice predavanje KULTURNO-ZGODOVINSKE IMPRESIJE IZ ALBANIJE

Predava ing. arch. Marjan Mušič, univ. docent.

Navodila za izdajanje živilskih nakaznic

1. Ponovno opozarjamo vse okrajne ljudske odbore na roke, ki so dani v zvezi z delitvijo živilskih nakaznic. V teku današnjega dneva morajo okrajni ljudski odbori prekontrolirati še preostale sezname Sum II. in sestaviti gibrni seznam.
2. Okrajni ljudski odbori morajo pojašati operativno kontrolo pri pregledu seznamov Sum II, ker so je opazila površna izdelava listih in vpisovanje neupravičenosti za nakaznice za moko V seznamih manjkajo tudi ev. pripombe, ki bi ostale upravičence opravilevale do prejema nakaznic za moko. Manjkajo tudi podatki o družinskih poglavarjih (kje oni prebivajo itd.).
3. Invalidi prejemalec načeloma nakaznice do katerih so upravičeni z ozirom na procent invalidnosti. Če so pa vključeni v delo in jim po značaju dela pripada višja kategorija, prejmejo nakaznico višje kategorije; če jim pa po značaju dela pripada

nakaznica nižje kategorije, prejmejo nakaznico, do katere jih opravičuje njihov procent invalidnosti.

4. Okrajni ljudski odbori naj pri sestavi gibrnih seznamov ne seštevajo koloni 33 in 34 (zadnji). Ti dve koloni je seštevati ločeno od ostalih.

5. Nekateri okrajni ljudski odbori, n. pr. Ljubljana-okolica, Novo mesto, Celje-okolica itd. še do danes niso razdelili nakaznic po seznamu Sum I. Opozarjamo vse okrajne in krajevne ljudske odbore, da tekom današnjega dneva sigurno razdelo te nakaznice, sicer bodo klieani na odgovornost ter se bo proti krivcem najetrajše postopalo.

6. Opozarjamo na rok dviga nakaznic pri Ministrstvu trgovine in prekrbe po seznamu Sum II in nakaznic III in IV, ki je določen za 4. december.

Iz pisarne Ministrstva trgovine in prekrbe

Strokovnemu dviganju industrijskega kadra moramo posvetiti več pažnje

Prvo leto petletke nam prinaša nešteto gospodarskih zmag in neprecenljivih izkušenj, poleg tega pa tudi kopenovih problemov, ki jim moramo posvetiti vso skrb.

Tako je med mnogimi problemi stopil pred nas z vso svojo težo problem usposabljanja delovne sile, predvsem problem kvalificiranih delavcev ter srednje tehničnih kadrov.

Velike naloge petletke bi ostale samo številke na papirju, ako ne bi posvečali dovolj pažnje tistim, ki naj ta plan ustvarijo — delavcem ter raznim strokovnim kadrom. Ti so in bodo osnovni elementi proizvodnih sil in morajo zato tudi biti med osnovnimi činitelji plana. Tov. Stalin pravi, ko govori o planu, sledeče: »Plan proizvodnje je živa in praktična dejavnost milijonov ljudi. Realnost plana proizvodnje so milijoni delovnega ljudstva, ki ustvarjajo novo življenje.«

Izpolnitev petletke je borba za obvladovanje velikih težkoč, med katerimi so težkoče, ki nastopajo v zvezi s kvalificirano delovno silo ter tehničnimi kadri, večje in težje kakor materialne. Tovariš Tito je rekel: »Naš plan je, brez ozira na to, da je ogromen, popolnoma realen. Za njega je pripravljeno vse, razen kadrov, ki predstavljajo najtežje vprašanje.«

Izkušnje pa nam kažejo, da mnogi naši gospodarstveniki, vodstva tovarn in ostalih obratov pa tudi sindikati temu vprašanju niso posvečali zadostne pažnje. Pri planiranju mnogi pozabljajo, da je poleg novih tovarn, strojev, surovin in finančnih sredstev nujno potrebno planirati tudi ljudi, ki bodo vse to izvršili. Pozabljajo planirati zadostno rekrutiranje nove delovne sile ter dvigovanje specializacije armade sedanjih delavcev. Petletni plan FLRJ postavlja pred nas nalogo povečanja števila delavcev za 770.000, od tega 400.000 kvalificiranih. Velikost teh števil nam jasno dokazuje, kako važno je to vprašanje.

Današnje stanje v vprašanju delovne sile in tehničnih kadrov je ostanek stihiske reprodukcije delovne sile v stari kapitalistični Jugoslaviji ter malomeščanskega gledanja na srednje tehnične kadre. Strokovnemu dviganju delavcev kapitalisti niso posvečali posebne pažnje, ker se jim je ta v zadostni meri popolnoma stihistijski rekrutirala. Zato imamo danes po naših tovarnah tisoče delavcev, ki delajo tam že leta in leta, a nimajo nobene kvalifikacije. Imamo množico priučeni delavcev, ki jih je kapitalist postavil pred stroje, ne da bi jim nudil kakršno koli strokovno izobrazbo, pač pa jim je vestno odtrgal od itak nizkih mezd za vsako eventualno pogrško pri izdelavi produkta. Tako lahko mirno trdimo, da je od nekaj tisoč delav v naši tekstilni industriji le malo zadostno kvalificiranih, to pa predvsem zaradi tega, ker jim kapitalisti in protiljudske oblasti v stari Jugoslaviji niso dale možnosti, da bi se kvalificirali, ker so jih tako lahko tudi lakrat, ko so opravljale posle kvalificiranih delavcev, plačevali kot navadne težake.

Po izvršeni nacionalizaciji industrijskih podjetij smo v industriji popolnoma prekinili s stihistijskim kapitalističnim gospodarstvom in prešli v načrtno gospodarstvo. Ker pa so naša proizvodna in investicijska nerazdružljivo povezana z načrtnim dviganjem strokovnih kadrov, moramo tudi v reproduciranju delovne sile energično prekiniti z dosedanjim prakso ter preiti k načrtnemu dviganju uresničevalcev naše petletke — kovinarjev, livcev, strojnikov, tkalcev, zidarjev, tesarjev, betonarjev, rudarjev, prometnikov, mizarjev — bodočih udarnikov in novatorjev. Za to važno delo predvideva plan preko 8 milijard din investicij.

Popraviti moramo krivico, ki jo je našim delavcem prizadejala stara protiljudska Jugoslavija. Dati jim moramo to, česar jim kapitalisti niso hoteli dati. Posredovati jim moramo strokovno znanje, spoznati jih pobliže z njihovim delom, nuditi jim možnost nadaljnega strojnega izpopolnjevanja, pomagati jim do udarništa, do novatorstva. Pripraviti moramo armado novih industrijskih delavcev za našo rastočo težko industrijo.

Poleg srednje tehničnih, industrijskih in strokovno nadaljevalnih sol, ki naj bi bile osnovne kovačnice strokovnih kadrov, se moramo danes posluževati za dvig polkvalificiranih, kvalificiranih in visoko kvalificiranih delavcev tudi raznih strokovnih tečajev.

Glavni namen teh tečajev je, da z njimi s strokovno in splošno izobrazbo pomagamo našim delavcem do večje usposobljenosti, spoznanja dela, veselja do stroke in nadaljnega izpopolnjevanja. So to tečaji, ki jih obiskujejo delavci — navoinci, da v njih dobe najosnovnejše nanovine, da v njih dobe njihovo bodoče delo, potke in vpogled v njihovo bodoče delo, da jim vzbudimo veselje do stroja, do dela. V drugih tečajih naj priučeni delavci, ki so si v daljši dobi že pridobili precejšnjo praktično izkušnjo, dobijo še strokovno znanje, da si bodo na jasnem, zakaj tako in ne drugače, da jim bo postala norma razumljiva in njeno preobrazbenje lahko, da bodo po tečaju delali strokovne izpite in postali kvalificirani delavci ter si tako izboljšali tudi gnotni položaj. Svojo prakso bodo izpopolnili s teorijo. Kvalificirani delavci in izredno sposobni priučeni pa naj si v tečajih izpopolnijo svoje znanje, se poglabijo v načim dela, usposobijo naj se za samostojno vodstvo oddelkov podjetij, postanejo naj mojstri, delovodje itd.

V nekaterih podjetjih so takoj po osvoboditvi začeli z raznimi strokovnimi tečaji in s tem pokazali dobro voljo. Bil je pa vse to popolnoma nenadržno. Polek od so take tečaje organizirale uprave, sindikati pa niso zanje pokazali zanimanja, drugod je bilo obratno. Mnogi so jemali te tečaje neresno. Tako imamo primere, kjer so hoteli v 26 urah teoretičnega pouka doseči kvalifikacijo. Upravičeno podjetij so samoiniciativno izdajale

spričevala o uspešnem zaključku tečaja, a istočasno puščale tečajnike na istih položajih in z isto plačo. O teh tečajih ni bilo nobene evidence, nobene kontrole nad učnimi načrti in predelano snovjo.

Dosedaj zbrani podatki, ki pa so pomankljivi, nam kažejo naslednjo sliko. Od osvoboditve do danes je bilo v LRS 281 strokovnih tečajev. V te tečaje je bilo vpisanih 13.569 tečajnikov. Po ugotovitvah je med temi bilo le nekaj desetina tečajnik. Sploh je bilo vprašanje kvalifikacije delavca zanemarljivo in gledano s starega malomeščanskega stališča. Temu vprašanju bo treba v bodoče posvetiti vso pažnjo. Žene delavke morajo dobiti prvo mesto v naši industriji.

Pri Predsedstvu vlade LRS ustanovljeni Komite za srednje in nižje strokovno šolstvo je v teh dneh preko ministrstev razposlal vsem podjetjem točna navodila o organizaciji tečajev, ki bodo razjasnila marsikatero nejasnost ter dala enoten organizacijski načrt. Komite bo skrbel tudi za točno evidenco, organiziral strokovne inspekcije, izdajal skripti in ostale pripomočke. Organizatorji tečajev pa naj se v vseh nejasnostih obračajo za pojasnila na oddelke za kadre pri svojih resornih ministrstvih.

Vendar samo komite in ministrstva ne bodo mogla izpolniti važne naloge izgradnje strokovnih kadrov, če ne bodo tega vprašanja resno vzeli tudi sindikati in uprave podjetij. Sindikati naj v svoje tekmovalne obveznosti vneso tudi kaj podobnega, kot n. pr.: »V teku leta dni bomo s strokovnimi tečaji dvignili na stopnjo kvalificiranih delavcev 50 svojih tovarišev. Nenehno morajo vršiti propagando in kontrolo nad potekom tečajev, nad izpolnjevanjem učnega načrta in rednim obiskovanjem. Pripraviati morajo delavce, da so tečaji v splošno in njih osebno korist. Pobijati morajo na vsakem koraku nezainteresiranost in malodušje, ki ga reakcionarni elementi širijo. Skratka, biti morajo gibalno tečajev. Uprave pa naj v svojem planiranju ne pozabijo, da je plan kadrov nerazdružljivo vezan s planom proizvodnje in splošne izgradnje. Naj ne pozabijo, da naše nove tovarne ne bodo izpolnile plana, če jim pravočasno ne bomo oskrbeli ljudi.«

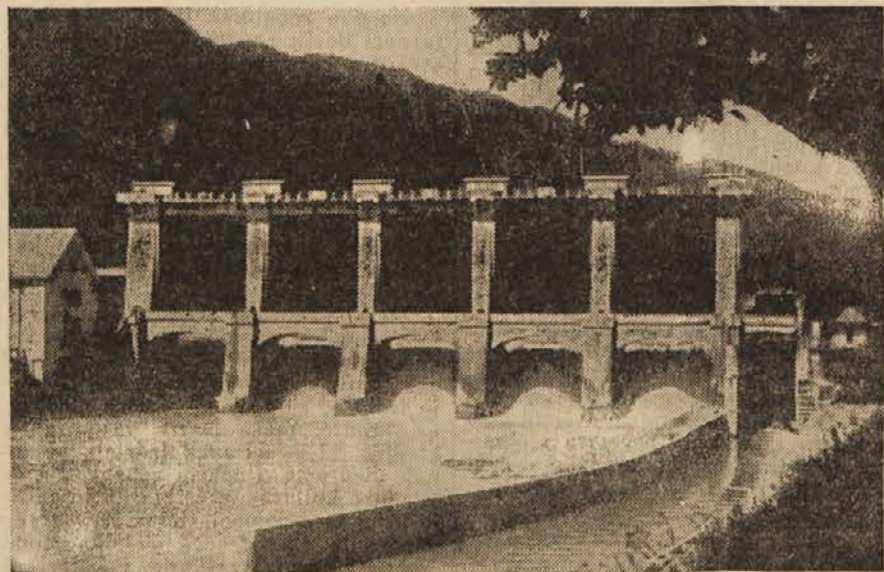
Dvigniti čim več delavcev na stopnjo kvalifikacije, usposobiti nove visoko kvalificirane delavce in srednje tehnične kadre, zajamčiti naši razvijajoči se industriji pravočasno dovoljno število sposobne delovne sile, to zahteva od nas izvršitev petletnega načrta, to zahteva od nas blaginja naših narodov!

Bračič Vladimir.

Elektrarna Fala izpolnjuje svoje obveznosti do naše industrije

Sestnajst kilometrov zapadno od Maribora zapira pot Dravi mogočen jez, ki združuje ogromne množine vode in ustvarja med bregovima Pohorja in Kozjaka veliko jezero. Vsa ta vodna masa je usmerjena na sedem velikih turbo-generatorjev, ki jo pretvarjajo v električno energijo.

Elektrarna Fala je poleg majhne hidrocentrale Završnice na Gorenjskem naša najstarejša in trenutno še vedno največja električna centrala.

Zajezni most elektrarne Fale s glavnimi zapornicami

Gradili so jo ruski ujetniki med prvo svetovno vojno v letih 1915—1918. Prihodnje leto bo praznovala tridesetletnico svojega obstoja, dokončano pa je bila dograjena šele 1931. Leta, ko je bila vgrajena poslednja turbina.

V predprilski Jugoslaviji je elektrarna Fala sama napajala za električno energijo vso severno Slovenijo in velik del Hrvaške. Svirarska delniška družba iz Bazla, ki je 1923. leta postala gospodar elektrarne, je vlekla iz podjetja ogromne profite v inozemstvo. Elektrarna Fala je dajala grenak kruh okoliškemu prebivalstvu, ki je živelo v zaostalosti in skrajno slabih gnotnih razmerah. Medtem ko je majhen krog uradnikov uprave prejemal visoke plače, so delavci životalili ob ponižujoče nizkih mezdah.

Med okupacijo je del delavstva odšel v partizanske odrede na Pohorje in Kozjak, oni, ki so ostali, so vzdrževali stalno zvezo z njimi in tako je uspelo izvesti v elektrani celo vrsto sabotažnih del, ki so zadale Nemcem mnogo neprijetnosti in ovirale produkcijo. V noči med 28. in 29. septembrom 1944. je vdrla skupina partizanov v elektrarno in jo zadržala vso noč v svojih rokah. Diverzantska skupina je uničila 60 ton olja in onesposobila vse generatorje in transformatorje. Elektrarna nekaj dni ni mogla obratovati

in je še skoraj leto dni po tej akciji hirala.

Ob osvoboditvi je elektrarna zaradi hitrega napredovanja naših enot ostala skoraj nepoškodovana. Podjetje je prešlo v roke nove ljudske države, elektrarna Fala je dobila nove naloge. Delavstvo, ki je bilo pri prejšnjih gospodarjih le predmet izkoriščanja, je v času po osvoboditvi s celo vrsto predlogov za racionalizacijo obrata pripomoglo k dvigu produkcije. Ono,

o čemer je delavec pod prejšnjimi gospodarji le sanjal, postaja stvarnost. Začelo se je z reševanjem stanovanjskega problema, pričela se je gradnja stanovanjske kolonije in sindikalnega doma za delavstvo. Izdelani so načrti za gradnjo novega upravnega posloja in povečavo transformatorske postaje, v drugi petletki pa je predvidena temeljita rekonstrukcija celotne elektrarne, ker so nekatere naprave že zastarele.

Zaradi letošnje katastrofalne suše se je znašla elektrarna Fala pred težkim problemom. Naši industriji je bilo potrebno za vsako ceno zagotoviti neovirano dobavo energije, da bi lahko izpolnili naloge, ki jih pred ujo postavlja petletni plan. V veliki meri je bil ta namen dosežen z rekonstrukcijo transformatorskega vozlišča v Laškem, ki je omogočila neovirano dobavo energije iz zasavskih kaloričnih central, o čemer smo že poročali. Potrebe naše industrije se pa večajo iz dneva v dan, zato tudi zasavske elektrarne ne morejo odstopiti tolikšnih količin energije, da bi bile krite vse potrebe mariborskega industrijskega bazena. Potrebno je bilo poiskati nove poti za dvig produkcije.

Po osnovni zamisli obratovodje elektrarne tov. Krajska so pred kratkim dokončana obširna dela na dvigu in re-

Naivazne ša načela zakona in uredb o prevedb državnih uslužbencev

Te dni so prejeli državni uslužbeni odločbe o prevedbi v poklice, s čimer je napravljen naslednji korak pri uvajanju našega novega uslužbenkega sistema. Osnovne principe o reguliranju uslužbenkih razmerij je nakazal že Zakon o državnih uslužbenicah, uredbe o reguliranju o strokah in prejemkih pa so te principe podrobneje izdelale in s tem regulirale vprašanje, čigar rešitev je narekoval razvoj naše družbene in ekonomske stvarnosti. S temi uredbami smo dobili temelje za izgraditev sposobnega uslužbenkega aparata, ki bo pomagal predstavniškim organom in njim odgovornim organom pri izvrševanju nalog na družbenem, gospodarskem in kulturnem področju.

Objava in sprovajanje v življenje zadnjih uredb še ne pomeni zaključek razvoja našega službenkega sistema. Nasprotno, po potrebah in zahtevah dejanskega stanja in perspektivnega razvoja se bo sistem izgrajeval, oblikoval in vsklajeval še naprej, kakor bo pač to zahteval razvoj našega družbenega in ekonomskega življenja.

Dinamičnost uslužbenkega plačilnega sistema pa ni le v tem, da se po svoji vsebini prilagaja vsakokratni potrebi družbenega razvoja, temveč posebej še v tem, da je tako uredba o strokah kakor tudi uredba o plačah toliko elastična, da lahko zajame tudi tokratno stvarno stanje.

V novem uslužbenkem in plačilnem sistemu imamo marsikaj novega, kar bi izrazil tako: zakon o državnih uslužbenicah in uredbi o strokah in o plačah namreč elastično regulirajo, koliko si sposoben in kaj znaš in koliko daš. To se seveda križa s stari sistemom, ko je državni uslužbenec šel leta in lezel po lestevici od devete do četrte ali tretje grupe, alj je s tako ali tako šolo prišel do takega in takega naslova. Za marsikoga, ki še misli s stariimi možgani, bo to morda težko razumljivo, vendar bo le moral razumeti, da so nove uredbe popolnoma prelomile s stariim sistemom plačevanja in avtomatičnega napredovanja ter postavile kot merilo za določitev plače naravo službe, pomen, obseg in kakovost dela ter stopnjo odgovornosti, kot merilo napredovanja pa dejansko vrednost in strokovno sposobnost uslužbenca. Zadnje merilo se za enkrat še ni moglo dosledno upoštevati, ker imamo v prosvetno-znanstveni, pravosodni in zdravstveni stroki še vedno predvideno napredovanje po službenih letih in to za one

poklice, kjer se more upravičeno domnevati, da so uslužbeni z večletno prakso že pridobili večjo sposobnost za izvrševanje dela. Absolutnost napredovanja po letih pa je tudi za te poklice omejena, ker se tudi ti uslužbeni lahko postavijo na nižjo plačo, če vrednost njihovega dela ne odgovarja prejemkom.

Poleg službenih let pa take ljudi zapeljuje k željam po visokih poklicih tudi njih šolska izobrazba in se tako že vidijo razvrščene v poklice s plačami, ki odgovarjajo željam. Toda kot službena leta, tudi strokovna usposobljenost ni edini pogoj za doseg določene poklica. Kot odločilni pogoj se je pri prevedbi upoštevala dejanska sposobnost uslužbenca za izvrševanje poklica.

To pomeni, da so se v določene poklice prevedli tudi uslužbeni brez predvidene šolske izobrazbe, če so s svojim delom dokazali, da so strokovno sposobni za izvrševanje poslov, združenih s tem poklicem, po drugi strani pa, da so se uslužbeni s kvalifikacijami za višje poklice prevedli tudi v poklice, za katere se zahteva manjša izobrazba ali pa ostali, kljub večletnemu službovanju, izenačeni z mnogo mlajšimi uslužbeni enakih šolskih kvalifikacij. In tako je prav! Res je, da imamo pri posameznih poklicih že predvidene kvalifikacije, ki jih naj bi imeli uslužbeni razvrščeni v te poklice. Toda naš uslužbeni sistem ne bi bil dosleden glasnik novega vrednotenja uslužbencev, če bi postavil šolsko izobrazbo kot edino merilo za razvrstitev v poklice, izenačevanje uslužbencev po šolski izobrazbi in službenih letih pa kot pravilo. Šole, kurzi in strokovni študiji, ki jih že danes nudi naša ljudska oblast, bodo popravili neodpušljive grehe predprilski Jugoslavije na prosvetnem polju in nam dali v dolednem času potrebne kadre s šolsko izobrazbo, ki jo predvidevajo posamezni poklici. Tedaj šele bomo lahko postavili kot pravilo, da mora uslužbenec za doseg določenega poklica imeti tudi zahtevano formalno izobrazbo.

Marsikatero bo čudilo, da so uslužbeni s podobnim delom prevedeni v različne poklice. Na videz je res, da imata načelnika istih oddelkov v zvezen in republiknem ministrtvu enako delo, ker so tudi odseki in referati v okviru teh oddelkov enako organizirani. Toda to nas ne sme zavesti do izenačevanja njihovega dela. Višja organizacijska enota usmerja delo nižje, zaradi česar se zahteva od uslužbencev nadrejenih organizacijskih enot večjo sposobnost, če hočejo voditi delo uslužbencev v podrejenih enotah. Zato je razumljivo, da se je moral pri prevedbi v poklice, poleg drugih kriterijev, upoštevati tudi obseg dela in da bi bilo nepravilno, če bi se izenačili uslužbeni višjih organizacijskih enot, ki so bili izbrani iz vrst najposobnejših, z uslužbeni v podrejenih enotah.

Obseg dela je bil tudi eden izmed kriterijev, ki so služili pri prevajanju uslužbencev sorodnih organizacijskih enot, ker bi bilo krivično, če bi se na splošno izenačevali uslužbeni, zaposleni v velikih organizacijskih enotah, z onimi, ki opravljajo podobno delo v manjših organizacijskih enotah. Nekateri poskušajo zavrniti umetnost tega kriterija s tem, ko zatrjujejo, da bi bili tudi oni sposobni opravljati isto delo v večji ali celo nadrejeni organizacijski enoti, in da je samo dejstvo, da so zaposleni samo v manjši organizacijski enoti, krivo, da so bili prevedeni v nižje poklice. Toda ta navidezna krivica se bo pokazala v drugačni luči, če pomislimo na zamenjave in premetstve kadrov, ki so se izvršile s ciljem izbire potrebnega kadra in s katerimi so se postavili uslužbeni

na delo, ki odgovarja njihovim sposobnostim. Ravno prevedba sama, ki temelji na dejanski sposobnosti, bo odprla možnost pravičnega in racionalnega izkoriščanja strokovnih moči s postavitvijo vsakega na delo, za katero je sposoben, a uslužbenec mora to najprej dokazati. Privilegijev ali nekkih sinekur nove uredbe ne pozna.

Istočasno s prevedbo v poklice so bile uslužbencem določene tudi plače, ki so predvidene za posamezne poklice z ozirom na pomen, ki ga bodo pri nadaljnji izgraditvi države imele posamezne stroke. Fond plač se je povisil za 19 odstotkov, toda to gledano z merila vse države, ne pa samo naše republike ali celo posameznih uslužbencev. Povprečne plače uslužbencev nekaterih resorjev so bile dosedaj mnogo nižje od povprečnih plač v drugih organizacijskih enotah. Zato se bo tudi pretežni del celotnega povisjanja nanašal na uslužbenec prosvete, zdravstvene, poštnotelegrafske in telefonske stroke eksploatacije železnic, ker so bile plače teh uslužbencev v primerjavi z drugimi precej nižje. Ostanek od povisjanega fonda plač pa je bil razdeljen med one uslužbenec, katerih delo je zaradi njihove sposobnosti več vredno, kot pa so bili njihovi dosedanja prejemki.

Prevedba je končana, razen za osebe trgovskih podjetij in uslužbencev, ki bodo prevedeni v poklice iz prve grupe poklicev ekonomsko komercialne stroke, ker je bila uredba o prejemkih za te poklice objavljena šele pred kratkim. Tako sistem strok kot tudi plačilni sistem predstavlja dva moderna, gibčna sistema, ki nudita vsakemu uslužbencu možnost, da doseže tudi najvišji poklic in najvišjo plačo. Sistem strok odpira vsakemu uslužbencu, kj stremlji za napredkom, široko perspektivo razvoja, ki mu ga bo olajšala država z novimi šolami, kurzi in stipendijami. Vrednost novega plačilnega sistema pa prihaja posebej do izraza, ko se temeljni plači, po posebni predatosti delu, zaradi izrednih uspehov, izvrševanja posebnih nalog, dela v težkih pogojih ali zaradi dela na izredno odgovornem mestu, dodajajo razni dodatki po zaslugah in storilnosti posameznikov.

Po pravilu »kolikor kdo skupnosti daje, toliko mu skupnost tudi vrača«, ki ga v polni meri uvaja tudi nova uredba, bo možna šele prava diferencialna sposobnost in storilnost našega državnega uslužbenca.

Uredba o plačah uslužbencev trgovskih podjetij sloni na plačevanju teh uslužbencev po delovnem učinku, s čimer se je njihovo nagrajevanje močno približalo sistemu nagrajevanja delavcev. Uredba o strokah in uredba o plačah po svoji vsebini in po svoji elastičnosti nudita državnim uslužbencem ljudske države široko perspektivo dela in razvoja brez omejitve navigor. Ljudem, ki je kaj na tem, da naša domovina uspeva, da uspeva petletni plan, dajejo nove uredbe oni zanos in polet, ki sili k boljšemu, popolnejšemu in uspešnejšemu delu in, jasno, s tem tudi primerno nagrado.

Obenem pa so te nove uredbe, ki urejajo odnose državnih uslužbencev do države, končno obračunale s stariim, okorelim, privilegiranim in nepravičnim sistemom državnih uslužbencev, ki je forsiral one, ki so skupnosti najmanj dajali in prikrajševal one, ki so nosili vso težo dela.

Marsikomu bo morda to težko razumljivo, toda končno bo treba še tudi ta naftalinski prah otepti z našega telesa in tudi v tem zažveti novo življenje, ki v polnem jeku kipi okoli nas po naših gradiliščih, tovarnah, rudnikih, gozdovih in s traktorji po poljih.

Obnovljena dela v tolminkem okraju

Takoj po osvoboditvi se je ljudstvo tolminskega okraja z vso vnemo oprjelo obnove porušeni krajci. Dve tretjini obnovitvenih del v bivši coni »B« je z vestransko pomočjo ljudske oblasti že dovršeni. Ljudstvo v coni »A« se je takoj po priključitvi oprjelo obnovitvenega dela, da nadomesti, kar so zamudili pod okupacijo ZVU, in da tako čim prej zažre posledice zadnje vojne.

Cerkljansko-tolminska tehnična baza je že l. 1946. vzlic pomanjkanju kreditov in materialnih sredstev obnovila in zgradila staovanjskih in gospodarskih zgradb v vrednosti 16.800.000 lir.

konstrukciji jezu o čemer smo tudi že poročali. Zaradi izredne nujnosti in kritičnega stanja produkcije električne energije je bil postavljen zelo kratek časovni plan za izvedbo del. Mariborska podjetja so ob tej priliki pokazala polno razumevanje za važnost teh del, posebno Tovarna splošnih metalnih konstrukcij na Tezemu, ki je točno in brez birokratskih pogojev dostavila ves potreben material in s tem omogočila predčasno izvedbo rekonstrukcije.

Delovna ekipa, ki je izvršila to delo, je pokazala izredno požrtvovalnost in skrajšala časovno normo za 30% — delo je bilo dovršeno deset dni pred postavljenim rokom. Pri tem je treba upoštevati, da je večina del izvršena v precejšnji višini petnajstih metrov nad vodno gladino in da so nekatera dela zaradi življenjske nevarnosti opravili prostovoljci.

Velik gospodarski pomen rekonstrukcije je razviden iz dejstva, da je na ta način povečana akumulacija vode za preko pol milijona kubičnih metrov in povečana moč elektrarne Fale za preko 2000 kilovatov.

V l. 1946—1947 so organi ljudske oblasti v tolminkem okraju organizirali 5 obnovitvenih zadrug. Uspehi teh zadrug so vidni. Vrednost opravljenega dela presega 13 milijonov dinarjev, medtem ko porabljeni krediti dosega znesek 8 milijonov din. Ljudstvo samo je s prostovoljnimi delom obnovilo več kot eno tretjino porušeni poslopj.

Obnovitvene zadruge so dosedaj obnovile in zgradile 173 poslopj. Do konca leta nameravajo dograditi do strehe še 12 zgradb, v 16 poslopjih pa dovršiti notranja dela. Okrajni LO v Tolminu je ustanovil gradbeno podjetje, ki je prevzelo obnovo in gradnjo večjih objektov. To gradbeno podjetje je pokazalo kljub organizacijskim težavam in pomanjkanju strokovne delovne sile lepe uspehe.

Obnovitvena dela na progi Sv. Lucija — Podbrdo, in sicer gradnja dveh železniških postaj, ki sta bili skoraj popolnoma porušeni, in obnova mostov, so v polnem teku in bodo predvidoma končana v drugem polletju 1948.

Poleg tega to podjetje gradi cesto Nemški Rut—Koritnica, obnavlja in gradi poslopja za okrajno lesno podjetje, za mehanično delavnico in avtogaražo, stanovanjske zgradbe v Tolminu, šolska poslopja na Žagi, Robedišču in Cadrnju, poslopje trgovskih podjetij »Mlekosirc« in »Promes« ter upravno zgradbo opekarne v Kobaridu.

Obnovo okrajnih in krajevnih cest ter manjša popravila šolskih poslopj izvajajo posamezni ljudski odbori v lastni režiji. Krediti, nakazani v ta namen, so že skoraj izrpani in verjetno ne bodo zadostovali.

Množične organizacije vestransko prispevajo s prostovoljnimi delom pri odstranitvi ruševin, izkopih, pripravah materiala in težavnih delih, zavedajo se, da gradijo zase, za ljudstvo. (Tanjug.)

DRUGA DELOVNA KMETIJSKA KONFERENCA UPRAVNIKOV DRŽAVNIH POSESTEV SLOVENIJE

Državna kmetijska posestva bodo še vedno vzorna kmetijska gospodarstva

kljub letošnji dodatni nalogi v povečanju produkcije

Pod okriljem ministrstva za kmetijstvo in gozdarstvo LR Slovenije je bila v Mariboru prejšnji teden trodnevna delovna kmetijska konferenca upravnikov in knjigovodij državnih kmetijskih posestev Slovenije, o kateri smo že v kratkem poročali. Konferenci so prisostvovali tudi predstavniki kmetijskega ministrstva z ministrom inž. Levstikom, zastopniki GUSTROJA-a, ministrstva za delo, GO ES Slovenije in tajništva zveze poljedelskih delavcev Slovenije.

Najprej je govoril minister inž. Levstik, ki je v svojem govoru podal načelne smernice o veliki vlogi kmetijskega drž. sektorja v rekonstrukciji kmetijstva.

Drž. kmetijski sektor v Sloveniji predstavlja 4 % celotne agrikulturne površine. Državni kmetijski sektor mora biti vzornik vsemu kmetijskemu gospodarstvu, danes še razdrobljenemu v drobni proizvodnji. Pokazati bo moral najboljšo organizacijo dela in najboljšo gospodarsko upravo na svojih objektih. Osvojitvi bo moral vso novo agrotehniko. Državni kmetijski sektor bo moral pokazati največje uspehe v živinoreji in rastlinski selekciji, pri čemer se bo moral posluževati zadnjih izsledkov znanosti. Naša državna posestva morajo biti s kmetijskimi znanstvenimi inštituti poslednji vseh sodobnih izsledkov znanosti. Članek tov. Kardaševiča »Komunistična jasna in odkrito kaže linijo razvoja našega kmetijskega gospodarstva«.

Danes ustvarjamo ekonomsko bazo, iz katere raste naše ljudstvo boljše življenje. Za nekaj časa izvajamo novo gospodarsko politiko v zvezi z našo prekrbno, ki je prej še imela karakter povojnega časa. Da bi zaščitili konzumenta pred špekulacijo, smo bili prisiljeni voditi racionalni sistem preskrbe ter smo tako uspešno zagotovili redno prehrano delovnemu ljudstvu. Pri silnem razvoju naše industrije se je položaj konzumentov bistveno spremenil. Danes je povsem drugačen sestav potrošnikov in producentov. Vsak dan imamo več ljudi, ki so izven kmetijske proizvodnje, ki so izraziti konzumenti kmetijskih proizvodov. Kupna moč delavca je narasla. Produktivna sila v agrarnem sektorju pa se ni sorazmerno razvijala z isto intenziteto kot druge gospodarske delavnosti, zato je prišlo do novih sprememb v politiki cen, ki je dala sistem dvojnih cen. Bistvena vsebina tega sistema je, da bo rednical prisilne odkupe, na drugi strani pa sprostil viške, ki ostajajo kmetu.

Direktor Glavne uprave državnih posestev Slovenije tov. Šporer je v svojem referatu o petletnem planu drž. posestev poudaril, da bo za uspešno izpolnitev plana potrebno na drž. posestvih urediti nov odnos do dela, nove načine dela, delovno disciplino, dnevno evidenco proizvodnje in potreb, v upravi posestev pa nove organizacijske oblike. Visoke planske naloge zahtevajo razširitev in poglobitev strokovnega znanja in vsestransko povezanost posestev v izvrševanju plana. Plan ima specifičen poudarek na dvigu živinoreje, proizvodnje krmnih rastlin in povrtni.

V poljedelstvu so poleg povečanja površini planirani tudi višji donosi. Tako je povišan donos pri pšenici na 24 mte, pri ječmenju na 22 mte, ovsu na 19 mte, krompirju na 180 mte, pri sladkorju na 240 mte, hmelju na 14 mte, koruzi na 29 mte, fižolu na 22 mte, zelju na 240 mte itd.

V proizvodnji kvalitetnih semen bodo velike naloge zlati v zvišanju površine njivskih semen za 167 % in vrtnih semen za 50 %. Kakovostna semena bo treba gojiti na 72 % njivske površine.

V vinogradništvu so po planu težke naloge predvsem v vzgoji trsnega materiala. Drž. sektor je prevzel obvezo proizvodnje selekcioniranih cepičev in trsnega materiala za vso Slovenijo. V teku petletnega plana bo treba obnoviti polovico vinogradniških površin, za katere bodo državna posestva morala pri-

delati 60 milij. 600 tisoč ključev ameriške podlage, 12.643.000 korenjakov ameriške podlage, 73.378.000 selekcioniranih cepičev, določenih trsnih sort in 26 milijonov 192.000 prvovrstnih žlahtnih trsnih cepčenk. Obnova vinogradov bo težka naloga, saj bo v 15 letih potrebno obnoviti okrog 70 % vinogradov, ki so danes izčrpani in že preko meje izkoriščeni. Prav tako bo treba zvišati hektarski donos, pri čemer bo igrala veliko vlogo mehanizacija dela.

Naše sadjarstvo prav tako zahteva obnovo. Državna posestva bodo morala vzgojiti sadike za vse potrebe, da bodo zdrave in neokužene po kaparju. Plan predvideva na državnem sektorju vzgojo 1.200.000 različnih sadnih divjakov, 640.000 sadnih dreves in v obnovljene sadovnjake bo treba zasaditi 30.000 novih dreves. Za izboljšanje in dvig donosa bo treba posvetiti več pažnje gnojenju in obvarovanju pred boleznimi.

Živinoreja je v planu osrednje važnosti. Dvigniti bo treba predvsem produktivnost, ker so posledice vojne ravno v tem sektorju našega kmetijstva najbolj čutnejše. V govedoreji bo treba dvigniti število plemenskih in klavnih živali. Za izboljšanje in zvišanje produkcije mleka bo treba posvetiti vso pozornost planski izbiri krav in sodobnim metodam krmiljenja. V prašičereji bo treba postaviti težišče na rejo klavnih prašičev. Očvrjeva ima v planu odmerjeno veliko nalogo zaradi produkcije volne, ki je potrebna naši industriji. V perutinarstvu in kunčereji so planske naloge prav tako visoke.

Cebelarstvo predstavlja važen faktor našega kmetijstva. Ustanoviti bo treba selekcijske postaje za vzgojo dobrih matice in za razmnoževanje naše domače pasme čebele sivke. V teku petletke bo v živinoreji treba zvišati stolec goveje živine za 229 %, plemenskih krav 266 %, plemenskih svinj 262 %, plemenskih merjascev za 370 %, vseh ovac za 583 %, plemenskih ovac za 1200 %, plemenskih ovnov za 500 %, vseh kokoši za 2600 %, plemenskih kokoši za 970 %, plemenskih petelinov za 750 %, plemenskih rac za 880 %, plemenskih gosi za 660 %, plemenskih kuncev za 652 %, kuncev za meso 2700 %, valnih jajc za 700 % in konzumnih jajc za 500 %.

Za uspešno izpolnitev plana na državnih posestvih bo potrebna vsestranska in korenita ureditev proizvodnih sredstev. Plan postavlja v kapitalnih gradnjah velike naloge, ki jih bo treba reševati vzporedno s potrebami proizvodnje. Govejih hlevov bo treba zgraditi v površini 23.000 m², 14.000 svinjakov, 2000 kunčnic, 9000 kokošnjakov, 15.000 ovčarnikov, 3200 čebelnjakov in stanovanjskih poslopj v površini 80.000 m².

Dosedanji veliki uspehi v prvem letu plana kažejo, da bodo državna posestva v vztrajnim delom in z mobilizacijo vseh sil v celoti izvršila in po možnosti tudi presegle svoj petletni plan. V vseh panogah kmetijske proizvodnje je bil plan izpolnjen 100 %, v mnogih pa tudi presežen. Letošnji setveni plan so državna posestva izpolnila: za žito 102 %, industrijske rastline 208 %, vrtnine 134 % in krmne rastline 115 %.

V ŽIVINOREJI BO TREBA VZREJI SELEKCIONIRANE ŽIVINE POSVETITI VSO SKRBE

V nadaljevanju zasedanja je referent za živinorejo pri kmetijskem ministrstvu tov. Gosak opozoril na ukrepe, ki bodo potrebni za selekcijo v naši živinoreji. Državna posestva bodo ostala še vedno središča za vzrejo kvalitetno selekcionirane živine, kljub letošnji dodatni nalogi, da povečajo produkcijo klavne živine. Zato potrebujemo zdravo živino in v najkrajšem času bo potrebno odpraviti vse jalove krave. Z nakupom iz inozemstva bo zagotovljeno večje število plemenske živine, ki bo dodeljena vzornim

hlevom. Uvoženo bo tudi večje število plemenskih merjascev, ki bodo razdeljeni med državni in zadržni sektor. Za uspešno vzgojo piščancev se je treba že sedaj pripraviti na spomladansko akcijo: urediti potrebne prostore in zagotoviti umetne kocke. Osnovna naloga v vzreji plemenske živine je povečanje njene kvalitete. Do sedaj je bilo v tem pogledu malo storjenega. Omeniti je treba kot vzor državnemu kmetijsko šolo v St. Juriju, ki je v letu 1945. začela skrajaj z nič, danes pa ima poln svinjak lepega plemenskega materiala. Ogromne investicije v gradnji hlevov nalaga dolžnost, da bo treba vložiti vse sile za uspešen dvig vzgoje plemenske živine.

MEHANIZACIJA — PREDPOGOJ ZA USPEŠEN RAZVOJ KMETIJSTVA

Zastopnik GUSTROJA inž. Marolt je v svojem referatu o delu strojno traktorjskih postaj poudaril znatne uspehe, dosežene v zadnjih dveh letih, tako v pogledu kvalitete kot kvantitete izvršenih del. Nesodelovanje in nesoglasja med državnimi posestvi in strojnotraktorjskimi postajami so ena največjih napak v dosedanjem delu. V bodočnosti se bodo državna posestva morala lotiti tudi mehanizacije drugih kmetijskih del (sajenje krompirja s sadilnikom).

Vprašanju kontrahiranja, ki je predpogoj za uspešno plansko delo, državna posestva ne posvečajo dovolj pozornosti, tako je državno posestvo v Bokalcih zahtevalo oranje s traktorjem, ko so bila jensenska dela že zaključena, državno posestvo v Ribnici je kontrahiralo nerealne površine itd. Pomankljivo je sodelovanje agronomov s strojnotraktorjskimi brigadami.

Inž. Sadar je v svojem referatu ugotovil, da je treba v uvedbi norm in brigadno desetinskega sistema razvrstiti državna posestva v 3 grupe. V prvi so državna posestva Jeruzalem, Kapela, Podlehnik, Pekre, Maribor, Marenberg, Kolečje, kjer so delno uspehi z uvedbo norm in brigadno desetinskega sistema. V drugi grupi so posestva kjer so dani vsi objektivni pogoji za prehod na nov sistem dela, to je v Apačah, na Bizeljskem, v Radgoni, v Beltincih, Ormožu, Svedini in Zavrču. V zadnjo grupo je uvrstil posestva, kjer objektivne težave onemogočajo izvedbo novega sistema dela.

V letu 1948. bo treba doseči uvedbo norm in brigadno desetinskega sistema vseh posestev, kjer so dani pogoji, tako da bo konec prihodnjega leta že 80 % posestev delalo po novem naprednem sistemu dela. Na vseh posestvih bo treba temeljito preštudirati norme, ki naj bodo povprečje srednjih in prav dobrih delavcev. Vseposod morajo biti osnovane obratne in tarifne komisije. Potrebna bo ustanovitev višje tarifne komisije pri ravnateljstvu državnih posestev.

Zadnji dan zasedanja so se upravniki seznanili z vprašanji socialnega zavarovanja in vprašanji knjigovodstva, ki bo z nekaterimi dopolnitvami odgovarjalo velikim planskim nalogam. V teku konference je bilo ugotovljeno med ostalim tudi to, da je bila doslej pomankljiva preskrba kmetijskih delavcev in da bo od sedaj treba temu vprašanju na državnem sektorju posvetiti večjo skrb zlasti v zagotovitvi tekstilij in obutve.

Ob koncu zasedanja so upravniki sprejeli sklepe, da bodo storili vse za ureditve in prekoračitve plana. Izpopolnili bodo organizacijo uprav od zunaj in znotraj, uvedli kontrolo in evidenco plana. Izboljšali bodo organizacijo dela z uvedbo norm in brigadno desetinskega sistema, dvignili bodo med delavstvom odnos do dela in utrđili delovno disciplino. Uvedli bodo nagrajevanje in medosebno tekmovanje, s sodelovanjem dvignili delo sindikatov in okrepili povezavo z okrajnimi delovnimi inšpektorati in upravami traktorjskih postaj. B. H.

nač pol leta in se pri KLO niso mogla ugotoviti imena vplačnikov. Ti KLO niso strankam izstavljeni nikakih potrdil za pobrani davek, ljudje pa so polagali zneske v dobri veri, da bodo kot davki pravilno knjiženi.

Ta primer, ki kaže na skrajno malomarnost in nezavednost odgovornih uslužbencev in funkcionarjev, bo potrebno temeljito raziskati. Stvar bo sicer urejena, vendar bo zato potrebno mnogo dela in truda tako državnih organov, kot tudi ljudstva samega. Služi pa naj kot zgled ostalim KLO in tudi OLO, kako se ne sme delati, ako hočemo, da pravilno izpolnjujemo svoje dolžnosti, da dokažemo, da smo vredni zaupanja ljudstva.

V interesu davčnih zavezancev samih je, da proti vsem takim pojavom malomarnosti ostro nastopijo ter o tem takoj obveste merodajne organe oblasti.

Zlasti IO bi morali mnogo budneje kontrolirati delo po KLO ter vse take napake takoj odpraviti, čim se pojavijo. Vsekakor je potrebno ugotoviti, zakaj stvar z depozitom na OLO Ptuj ni bila urejena takoj, ne pa da je morala čakati novembrske kampanje, da je prišla na dan!

Novembrsko tekmovanje pomaga tudi k odkritju napak dela po naših LO, prečiščevanju kadra, pa tudi k učinkovitim zaključkom, ki nam bodo v bodoče pomagali, da bo naše delo boljše, da homo res tudi v finančni stroki izpolnili vse naloge, ki jih pred nas postavlja naš plan!

Zgrad li bodo tovarno in postali strokovni delavci

Dan je bil meglen in sneg je padal v velikih kosih, ko sem v Kamniku izstopila. Mlado dekle, ki sem ga vprašala po gradilišču »Titan«, me je napotilo za skupino ljudi pred nama. Pridružila sem se jim. Čeprav je bil dan meglen, sem že od daleč zagledala mogočno stavbo, bodočo tovarno. To je delo naše mladine, ki ga je prevzela na svojem III. kongresu, ko je obljubila, da bo zgradila temperativno »Titan« in istočasno vzgojila nove strokovne kadre za našo industrijo.

Na gradilišču je delalo že nekaj mladinskih brigad. Nekatere so prišle celo z mladinske proge in pomagale pri gradnji. Največ uspehov pa je pri gradnji dosegla brigada »Boris Kidrič« — brigada vajencev. Na gradilišču dela že nekaj mesecev in v njej je mladina iz vse Slovenije. Zbrali so se v brigado ne le za to, da bi gradili tovarno, temveč tudi, da se pri tem delu izučijo v posameznih strokah. Nekateri so želeli postati zidarji, drugi tesarji, mehaničarji in še kaj drugega. Končno pa so se razvrstili v te zidarjev, tesarjev in železokrivcev. 120 mladih vajencev — 120 bodočih mojstrov. In tako se je delo pričelo.

Prišla sem do prvih barak, kjer sta dva vajenca — zidarja mešala malto. Po kratkem razgovoru sem izvedela, da sta v zidarski čeli in sedaj pomagata pri zidanju peči v barakah. Doma sta nekje blizu Ptujja in sta z delom zelo zadovoljna. Ponosno sta mi pokazala zgradbo, saj je to tudi njuno delo. »Še ta mesec bomo končali, potem pa v šolo,« je rekel eden. »Postali bomo pravi zidarji.«

Na gradilišču je kljub popoldanskim uram precej živahno. Tu in tam so še skupine delavcev. Eni žagajo deske, drugi z žičnim dvigalom dvigajo betonski oporniki na zgradbo, vsi hite, da bo delo čim prej končano. Ustavim se pred poslopjem, kjer je kuhinja in jedilnica. Vse je čisto in urejeno. Pred kuhinjo stoji voz s krubom, v kuhinji pa že pripravljajo večerjo za mladince in delavce. Tu srečam tudi komandanta brigade tov. Ivana. Bil je pri mladincih, ki urejajo »kopalnico«. Zima je in slabo vreme, a brigadirji se morajo kopati. »Našli smo pri tovarni staro, zapušteno kopalno kad, ki jo nihče ne uporablja,« pravi. »Očistili in uredili jo bomo in to nam bo sedaj v zimi mnogo koristilo.«

Napotiva se proti štabu brigade. Pred vhodom je mogočen slavolok iz zelenja in tudi prostor med barakami je urejen in čist. Vstopimo v prvo sobo, kjer je mladinski »rdeči kotiček«. Na mizah so knjige, časopisi in šahovnice. Z njimi se mladi vajenci zabavajo v prostem času. Zatem vstopiva v pisarno štaba. Pri prvi mizi sedi kulturno prosvetni referent, pripravila svinčnike in drugi školski material. »To bo za naše Bosance,« pravi zadovoljno. »Pred nekaj dnevi so prišli z mladinske proge. 30 jih je in vsi se želijo učiti. Organizirali smo takoj tečaj za nepismene, nočijo bomo zaželi.«

V sobo pa medtem vstopijo mladinci in mladinke, pripravljajo se. »Tudi ti so prišli šele pred nekaj dnevi,« pravi komandant. »Bili so na progi in bodo sedaj

pomagali, da do roka zgradimo tovarno. Med njimi je tudi nekaj udarnikov. Sedaj je tu že nekaj mladine iz trebanjskega, grosupeljskega in rakeškega okraja, verjetno pa bodo prišli še od drugod. Objubili smo, da bo tovarna v grobem gotova do 15. decembra in to moramo izvršiti.«

Potem mi pripoveduje o sedanjem delu. O raznih težavah, ki so bile zlasti prve dni; ker mladina še ni bila vajena dela itd. Lepi pa so uspehi in zadnem 30 dnevem tekmovanju. Pred tekmovanjem so mladinci dosegli 77 % delovne norme, sedaj pa so jo dvignili že na 103 odstotke in še več. Pri sedanjem desetdnevem tekmovanju bi morali opraviti 8156 delovnih ur, zaradi slabega vremena so jih opravili le 7240, vendar pa so po storilnosti dela za 5 % presežili normo.

Na gradilišču delajo mladinci po brigadnem sistemu. — Dosedaj so organizirali že 32 brigad. V vsaki so 3—4 mladinci. Ustanovili pa bodo še nove brigade, da jih bo 50. S tem bo delo mnogo bolj sistematično in delali bodo mnogo hitreje. K temu vzpodbujajo tudi sami mladinci z uvajanjem novega načina dela. Tako so na pobudo komandirja Brundole uvedli pri betonskem mešalcu nov način v tem, da namesto na tla, mečejo beton sedaj kar v samokolnico. S tem je osvobodjena ena delovna sila, ki jo lahko uporabijo na drugem, bolj potrebnem mestu.

Poleg tega se mladinci na stavbišču usposablja tudi teoretično v šoli. Vsak dan imajo dve uri pouka. Po 15. decembru, ko bodo zaključena dela na gradilišču, pa bodo redno obiskovali pouk ter se temeljito pripravili na izpite. Tako bodo mladinci v kratkem času dosegli, da se bodo svojega dela izučili v zelo kratkem času, za kar bi kot vajenci pri samostojnih mojstrih potrebovali najmanj tri leta.

Da bi bilo delo na gradilišču in v šoli čim uspešnejše, so uvedli čisto predhodno zastavico, ki si jo dosedaj največkrat za svoje delo priborila II. četa. Prejela jo je že desetkrat. I. četa si jo je priborila do sedaj v III. šestkrat. Tako mladinci tekmujejo, da bi svojo nalogo čim prej izvršili.

Večkrat gredo mladinci-vajenci pomagat tudi na druga gradilišča, kjer uvajajo nov-brigadni sistem dela in dokazujejo njegov pomen. Tako so pred kratkim na gradilišču v Duplici opravili po novem načinu dela betoniranje loka v 8 urah, kar so prej delovali delali 14 ur.

Ko sem odhajala, sva s komandantom vstopila še v sindikalni »rdeči kotiček«, kjer se v prostem času zbirajo delavci in mladina. Tudi tu je vse lepo in čisto. Mize, police za knjige in drugo. Na mali mizici sem takoj opazila zastavico, ki jo je brigada prejela 24. novembra od gradbene direkcije »Gradisc« za svoje uspehe v zadnjem mesecu tekmovanja. Pomosni so na svojo zastavico in na svojo delo, saj vedo, da bodo z graditvijo tovarne »Titan« izpolnili veliko nalogo mladinske organizacije, obenem pa dali našemu gospodarstvu nove strokovne delavce. B. I.

RAZSTAVA DEL

DELAJSKE MLADINE JESENIŠKEGA OKRAJA

Na dan republike je bila v fizikalnem domu na Jesenicah slavnostna otvoritev razstave del delavske mladine jeseniškega okraja.

Razstavo izdelkov jeseniške mladine je pripravila mladinska sindikalna komisija pri okrajnem sindikalnem svetu. Mladinci, delavci v državni žagi Bohinjska Bistrica, so nazorno prikazali celotni proces predelave lesa, miniaturni pregled okolice žage, kakor tudi obnovo žage, ki jo je požgal okupator.

Med obiskovalci razstave je največje zanimanje za izdelke vajencev industrijsko-metalurške šole na Jesenicah. Vajenci te šole so razstavili svoje izdelke, med njimi rezalce pločevine, orodje, razna merila in kovaško kladivo, ki so ga sami izdelali, kakor tudi diagrame o učnem uspehu v šoli. Mladina kotlarne v železarni Jesenice je izdelala s pomočjo mladincev gradbenega in električnega oddelka miniaturno delavnico za kotle, v kateri so prikazali celotni proces od zidanja do končne napeljave električne energije. Mladinci mehanične delavnice so razstavili svoje prve izdelke delov za elektromotorje, ki se bodo šele pričeli izdelovati v železarni. Prav tako so mladinci iz obrata »plavž« v železarni prikazali celotni proces topljenja in vli-

vanja železa. Iz opekarne so razstavili tudi fotografijo svoje najboljši mladinke, ki je bila prva proglašena za udarnico v njihovem obratu. Mladinci tovarne »Plamen« v Kropi so izdelali veliko količino smučarskega okovja in mnogo travnih vijakov za gradnjo proge Samac-Sarajevo. Mladinci »Gradisc« so nazorno prikazali bodoče delavnice nove industrijsko-metalurške šole na Jesenicah, ki jo gradijo skupno z ostalimi delavci in ki bo imela okrog 420 prostora. Mladina industrije čipk in vzenin na Bledu in v Radovljici je razstavila svoje izdelke.

V zgornjem delu razstave so najboljše »Sten-čas« mladinskih aktivov po tovarnah in šolah. Najboljši »Sten-čas« imajo v obratu martinarne, na katerem so prikazali delo in napore martinarjev, posebno mladincev, za izpolnitev plana. Mladinci tovarne »Elan« v Zgošči so razstavili športno orodje, ki ga izdelujejo. Na razstavi so prikazali tudi potek del na smučarski vzpenjači na Črnem vrhu.

Dvorana je okrašana s parolami in grafikonu o prispevku mladine v borbi za izpolnitev plana. Razstava bo odprta do 7. decembra tega leta.

(Tanjug)

KRATKE VESTI IZ VSE DRŽAVE

Iz Donave dvigajo veliko rečno ladjo za prevoz nafte. Ta ladja se je potopila jeseni leta 1944 pri 1074 km Donave (blizu Velikega Gradišča) Dolga je 75 m in 10 m široka. Podjetje za dvigavanje potopljenih plovilnih objektov glavne direkcije za rečni promet skuša čim bolj izrabiti nizko vodo v Donavi ter dvigniti kar največ potopljenih ladij. V tej kampanji je doslej dvignilo 15 plovilnih objektov v vrednosti okrog 8 milijonov din.

20.000 hektarov zemlje so letos zavarovali pred poplavi v Vojvodini. V Vojvodini deluje 11 vodnih uprav. Pred vojno so vodne uprave delovale kot vodne zadruge. Po osvoboditvi je bil odpravljen stari način financiranja in za investicijska dela je bilo določeno 80 milijonov din. Do vsote so doslej porabili 30 %. Določena so bila številna investicijska dela, predvsem graditve rečnih nasipov. Hkrati so tudi čistili ter popravljali omrežje prekopov. Vsako leto je treba očistiti okrog 10.000 hektar-

pov. Do 10. novembra so vodne uprave zgradile 8,7 km novih nasipov, utrdile 15,6 km starih in izkopalje 38,1 km prekopov. S temi deli je bilo zavarovano pred poplavi okrog 20.000 ha zemlje.

Letos bodo zgradili v Vojvodini 5414 poslopj. Med najpomembnejšimi deli je treba omeniti graditve povsem novih naselij za koloniste. Gradijo jih devet. Eno je zgradila vojvodinska mladina. Za ta naselja je bil določen kredit 300 milijonov din. V devetih naseljih je bilo doslej zgrajeno 1420 hiš. Razen tega letos obnavljajo tudi razdejana srenjska naselja. Pri teh delih je prav tako prostovoljno sodelovalo prebivalstvo. Mladina je zgradila sama 110 vaških hiš. Letos gradijo v Vojvodini 17 večjih industrijskih objektov, razen tega pa še številne manjše industrijske obrate. Omeniti je treba, da so letos gradbena podjetja prevzela tudi nalogo zgraditi 135 žitnih skladišč. Gradili so jih po vsej Vojvodini vzdolž železniških prog.

Napa'e KLO v evidenci davčnih izplačil

Po poročilih, ki prihajajo s terena, posnemamo nekaj težkih napak naših KLO, ki otežkočajo pravilno in pravočasno evidenco nad skupnim dotokom vplačil dohodnine, tako po okrajih kot tudi za republiko.

Vplačila na račun davčnih zaostankov pri mnogih KLO naglo narasčajo, tako da se že marsikje približujejo stooletnosti vsoli na podlagi prvotne odmere. Tako so na primer kmetje v KLO Brumšvik (OLO Slovenska Bistrica), kjer je 60 večjih posestnikov, vsi razen 6 poravnali stare davčne obveznosti. Poročilo smo že o KLO Zagorica, Male Dole in Veliki Gaber v okraju Trebnje, ki so že pred kratkim dosegli preko 90 % vplačil na račun davčnih zaostankov na podlagi prvotne odmere. KLO Sv. Miklavž v okraju Dravograd bi že dosegel 100 %, da ni tu davčni zaostanek Verdnik, ki nikakor neče poravnati dolga. V jeseniškem okraju sta KLO Podnart in Rateče že dosegla 100 % vplačil za l. 1945. in 1946. in tudi vse predpisane akontacije za l. 1947 na podlagi prvotne odmere. Dobra sta tudi KLO Ljubno in Radovljica. V kranjskem okraju bodo kmalu dosegli 100 % KLO Voklo, Zapogre in Naklo.

Ozdiy na izterjevalno kampanjo je velik, čeprav še vedno ni tak, kot bi bili upravičeni pričakovati. Vsi zavedni državljanji so razumeli, da je sedaj zadnji čas, da poravnajo svoje davčne dolge, da lahko s čisto vestjo pogledajo

vsakomur v obraz. Tako vplačila stalno narasčajo, pošte in podružnice Narodne banke imajo dela čez glavo.

Naši KLO zanemarjajo eno svojih glavnih nalog v tem tekmovanju: redno dnevno obveščanje svojih finančnih odsekov o pobranih davkih, dnevno odvajanje gotovine na račun republiške dohodnine, poročanje finančnim odsekom poimensko o vplačnikih itd., kar vse otežuje dobro, točno evidenco o poteku in uspehu zadnje faze tekmovanja — pobiranja davkov.

Ogledimo si, kako je s to stvarjo v ptujskem okraju.

Poročevalska služba pri KLO ne funkcijonira zaradi obsežnosti terena. Kljub poudarjeni nujnosti, da morajo KLO dnevno odvajati pobrane davke, ima KLO Pletenje administratorko, ki že tri dni drži v svoji blagajni 81.600 din pobranega davka. Ta administratorka je nekaj dni prej nakazala okrajnemu LO znesek 237.000 din kot pobrani davek, vendar brez vsakega seznama plačnikov. Ugotovljeno je, da je bil del od zneska 237.000 din pobran še pred 31. X., točno katerega dne pa nihče na KLO ne ve. Do nedavnega je ležalo pri OLO Ptuj 800.000 din kot depozit samo zaradi tega, ker ni bilo od KLO predloženih seznamov vplačnikov. Sedaj leži še vedno pri OLO pol milijona dinarjev kot depozit. Nekaj od tega zneska je starega

Gledališko življenje v Novem mestu

Novomeščani se še vedno ne moreno otresti nekakega strahu pred odrskimimi deskami. Veliko imamo ljudi, ki bi zelo radi igrali, ki bi radi stopili na odrsko desko, pa imajo pred tem vendarle nekak strah. Ne morejo se odločiti, pa če jih še tako vabiš, da bi prevzeli vlogo. Dosti pa je tudi takih, ki se jim zdi odrsko umeščevanje nekaj zelo lepega, nekaj svojevrstnega, za kar naj bi imeli monopol samo nekateri izbrani ljudje. Prav dosti, morda največ pa je ljudi, katerim se zdi nastopanje na odru samo čisto navaden — hecs. Kadar taki ljudje stopijo na oder, jim je tam vse drugo mar, samo to ne, kar pripoveduje režiser. Posebno mučno se to opazi pri množičnih nastopih. Ti ljudje ne vedno ne poznajo nikake odrske discipline (najbrže sploh nobene discipline ne poznajo dosledno) in se ji nečejo podvreči. Mnenja so, da je vse delo režiserja, njihovih soigrancev, da celo celotno pisateljevo delo, ves oder in končno tudi vse gledalstvo samo zaradi njih, ne pa nasprotno, in da je vse skupaj samo zaradi ljubega heca.

V Novem mestu imamo torej poleg nekaterih izkušenih in dolgoletnih igralcev, ki poznajo vsa pravila odrske discipline in odrskega umeščevanja, še omenjene tri skupine ljudi, ki jih odrsko umeščevanje sicer veseli, a ima do tega umeščevanja vsaka svoje mnenje in svoj pogled, pa tudi svoj odnos do gledališča. Dejstvo je samo, da bi bilo treba vse tri vrste ljudi pridobiti za uspešno delo pri gledališču.

V tekočem letu smo uspeli, da smo si osnovali mestno ljudsko gledališče v Domu Ljudske prosvete. Imamo zelo lep in za naše razmere naravnost idealen in dosti moderno urejen oder, ki bi se dal z dobro voljo in pa svedca s kakimi prispevki izpopolniti in preurediti, da bi odgovarjal skoraj vsem gledališkim zahtevam. Od osvoboditve dalje se je predvajalo na tem odru že zelo veliko iger, koncertov, akademij in drugih podobnih nastopov. Toda za vse to in za vse prihodnje dramatsko delo imamo na razpolago le malo resnih ljudi. Zato smo že v lanskem letu poizkusili zainteresirati ljudi za dramatsko delo po raznih linijah (AFZ, LMS, sindikate itd.). Tudi v letošnjem letu smo to že parkrat poizkusili, vendar pričakovani uspeh je žal — izostal. Krivdo za to je težko iskati. V največji meri bo krivda meda v dejstvih, navedenih uvodoma. Če pa hočemo zanjati res čimveč ljudi in jih pritegniti k resnemu dramatskemu delu, bo najbrže nujno potrebno ponovno organizirati neke vrste vzgojno-dramatsko šolo, ali tečaj, kjer naj bi se ljudje po prvih in osnovnih pojmih o dramatik in odrskem delu na splošno, izobrazili in še nadalje, toliko časa, dokler bi ali izšli kot dobri igralci oz. odrski sodelavci, ali pa izpadli, kajti samo to dvoje je mogoče. Dramatika oz. delo na odru polovičarstva ne prenese, to se pravi: biti moraš tudi na dramatičnem polju cel človek, če hočeš res doseči uspehe in če hočeš dati ljudstvu to, kar od tebe pričakuje. Le na tak način bi bilo torej mogoče vse resne kandidate dramatske umetnosti izobraziti in jih vključiti v gledališki kolektiv našega mladega mestnega gledališča. Na tak način bo mogoče izluščiti resnične talente in izoblikovati resen odrski ansambel, gledališko življenje pa postaviti na tisto višino, ki se za Novo mesto, kot dolnjsko metropolo, spodobi.

Ce pomislimo, da so v Novem mestu obstajale pred vojno štiri gledališke družine, od katerih sta zlasti dve stalno nastopali tik do vojne, nas mora biti resnično sram, da bi danes, ko ni več predvojnih politično nasprotujočih sil, ne bilo v Novem mestu mogoče osnovati in pognati poštenega stalnega gledališča, ki si ga želi vsa tukajšnja publika, in vzgojiti res dobrih in stalnih igralcev. O potrebi stalnega gledališča, mislim, ni treba še posebej govoriti. Naše mesto je pred vojno raslo počasi, danes pa, ko se zidajo tovarne in bo v najbližnji bodočnosti tu precej delavstva, danes, ko mesto na vse strani rase in se širi, ko ima precej več prebivalstva kot pred vojno, je vprašanje stalnega gledališča v Novem mestu postalo izredno aktualno in ga nikakor ne gre še nadalje zavlačevati. Tako stalno gledališče bi v vsej javnosti gotovo pomenilo veliko več kot dosežanje priložnostno igranjanje in bi tudi uživalo vsestransko podporo in ugled. Novomeško stalno gledališče bi tako postalo tudi najmočnejši pobornik in propagator kulturno-prosvetnega dela na deželi ter dober svetovalec podeželskim odrom, s čimer bi

si pridobilo sloves res pravega ljudskega gledališča. Kot stalno gledališče bi seveda moralo imeti poleg stalnih igralcev tudi stalno za vsako sezono določen repertoar. Pri tem pa bi bilo nujno treba tudi v Novem mestu rešiti vprašanje predvajanja odrskih del, kar velja do gotove mere tudi že za sedanje priložnostno delo novomeškega gledališča.

Novomeški igralci so že dostikrat dokazali, da zmorejo marsikaj. Nekateri poznamo že dolgo, še izpred vojne, in imajo že dolgoletne odrske izkušnje. Mnenja sem, da so prav ti igralci v prvi vrsti poklicani in pred vso novomeško javnostjo celo dolžni ustvariti v Novem mestu resnično in plodno ljudsko gledališče. V bliž bodočnosti to tudi zadržno pričakujemo.

Ivan Minatti: S poti

V vrsti mladih pesnikov, ki so v letošnjem letu, ali ki bodo v najbližji prihodnosti izdali svoje pesniške zbirke, je tudi Ivan Minatti z drobno knjižno pesmi »S poti«. Minatti nam je znan že iz dokaj številnih pesmi, ki so izhajale v »Tovarišcu«, »Mladinski reviji«, »Mladini« in tudi v »Novem svetu«. Spominjamo se ga pa tudi iz nekaterih ciklostiranih publikacij, ki jih je med osvobodilno vojno izdal Propagandni odsek IX. korpusa oz. ene izmed obeh divizij, ki sta operirali na Primorskem.

Mlada generacija naših pesnikov, ki je zrasla iz narodno-osvobodilne borbe, kjer je našla svojo prvo lirično temo, se danes eredi neverjetnega poleta naših množic in zlasti mladine razvija dalje in po tem, kar nam je do danes pokazala, smo že lahko prepričani, da bo ustvarila našemu velikemu času spodoben spomenik.

Ko danes govorimo o poetu ali umetniku sploh, nikoli ne pozabimo poudarjati njegovih velikih in častnih nalog ter dolžnosti, ki jih ima do svojega ljudstva. Toda tu je še nekaj. Za izvrševanje teh visokih in težkih zahtev, ki jih stavlja pred umetnika delovno ljudstvo — pa je treba trdnega in močnega človeka. Umetnik danes ne sme biti več omahljivec brez hrbtnice, sentimentalnež in razočaranec; biti mora človek poln optimizma in vedrine, človek, ki ga ne zlomi nobena, niti osebna niti neosebna stvar, ki ne obupuje, ampak gradi in neprestano gradi. In zlasti velja to za liriko.

Zdi se, da Minatti ni lahko prišel do nekaterih pogumnih verzov v svoji zbirki. Preden preberemo v pesmi »Razgovor« (Tonetu Brenku, prijatelju in padlemu talcu) te-le pogumne stihе:

Veš, Tone, zdaj so drugi časi.
Veliki časi, ki sva jih pričakovala
in ki zahtevajo od nas moža.

In dalje:
Tako je, Tone.
Ti si strt
in brez moči.
A jaz sem živ in mlad —
da — v upih in nazorih mlad
in stiskam pest kot borec novih dni.
Preden preberemo te stihе, smo nateleti na vrsto brezupno otožnih pesmi, ko pesnik samo zapisuje in doživlja grozoto tedanjih dni in dogodkov, ne da bi odkrival in doumel njihov globlji smisel. (Zvonomi otožno zvonijo, Pri nas, Danes. Zadnja noč.) Obup, nemoč, hrepenenje po nedosegljivi osebni sreči, trpljenje, ki mu ne vidi smisla — to je vsebina teh, sicer pristno doživljenjskih pesmi. Vse samo molk in trpljenje, telo in dušo mu razjedata zatohli duh in plesen, »krvava elutnja se reži s krvavih sten in muči, muči...«. Ob misli na smrt je mehak »kot voščena sveča« itd. Vendar bi bilo napak, če bi te pesmi popolnoma zanikali, ker so globoko doživete, pristne po svojem občutju, izpoved na iskrena in neposredna. Pojo končno le o velikem

času in čeprav jim manjka tiste sile, ki je prevečala ljudi, ki so vse strahote vojne doživljali in premagovali — je vendar elika vsega tega podana tako verno in neprisljeno, da more bralčeva fantazija sama izluščiti pravo idejno jedro.

V zadnji, že zgoraj omenjeni pesmi prvega cikla »Ječa«, se je pesnik pod vplivom »krikov in jokov in blaznih klincev v smrt tiranih ljudi« povzpelo do notranje sile, ki mu je pozneje pomagala najti pot v partizane. V naslednjem ciklu »V gozdovih« stoji pred nami Minatti-partizan. Toda kakšen je ta partizan? Res, ni pozabil na besede, ki jih je izrekel prijatelju Tonetu Brenku v ječi, to da zdi se, da tudi tu ni bil preveč močan in trden. Tudi v tem ciklu je cela vrsta pesmi, ki so samo slike in nič več. V pesmi »Jesen v gorah« ob zmrzovanju na položaju ne najde druge misli kot misli na kruh in tobak, ki je spodaj v slamatih kočah, in žalostno ugotavlja:

Nas pa objela bo mrzla, brez-mesečna noč,
ko krenil odtod bo v pohod
naš korak...

Isto je s pesmijo »Bele gazie« in »Naprej: pesem« igra, igra harmoniker« pa je celo poskus bega iz realnosti, podobno tudi »Spomin« in deloma »Maj ob Soči«. Nekomu za rojstni dan pa je sila sentimentalna in partizana nevredna. To pa so samo nekatere pesmi v tem ciklu, ki pa nikakor še niso značilne. Imamo jih celo vrsto, v katerih je poet dojel smisel borbe in poglobil besede, izrečene že prej v ječi. To so »Okrog pečice«, »Pohod«, »Veter poje« in druge. Svojestveno je njegovo doživljanje smrti v poslednjih štirih pesmih tega cikla. Doživljanje smrti je v »Po borbi« dokaj šibko izrazil, visoko pa se je povzpelo v obeh naslednjih »Ne misli več name, na nas« in v pesmi »Materi iz groba«:

O mama, ne misli več name, na nas.
Mi vsi smo seme za boljši čas,
mi vsi smo zrnce za boljši kruh.
Iz naših razbitih kosti
že rase pšenični klas.

Približno isti problem se nadaljuje tudi v naslednjem ciklu »K svobodi«. Tako čudovito prozna in živa pesem »Ko svoboda« sijajno izraža razpoloženje tedanjih dni, ko je vsak po dolgem času spet začel misliti na svoj dom. Toda svojo radost in vedrino te pesmi je avtor pokrival s končno sentimentalno posanto:

Ležimo veevprek
pod zasneženim drevjem
in sanjamo na glas.
— Kako je vražje mraz, —
Nad nami se med vejami
razpletla lunin soj.
Nekdo je hripavo zapel:
»Morda je v krvi obležal nocoj...«
Vse drugačna, dosti globlja pa je

Ija Ehrenburg:

ZASČITNIKI KULTURE

Casopisi zapadne Evrope in Amerike so bili pred tridesetimi leti polni senzacionalnih poročil o dogodkih v Rusiji. »Matins«, »Morning Post« in »Daily Mail« so pripovedovali svojim čitateljem, da se je polastila v Petrograd oblasti sodrğa, da so boljševiki sklenili nacionalizirati najprej ženske in uničiti matematiko, potem pa ukrotiti ves svet in ustanoviti odedelak Če-ka celo v Avstraliji. Na vseh ograih so se pojavili plakati: boljševiki z nožem med zobmi. Največji politiki, govorniki in verski pridigarji so začeli govoriti, da je treba rešiti kulturo pred komunistom.

Ne bom zdaj omenjal, kako je skušala ta blebetava gospoda rešiti kulturo. Saj ni samo govorila — proti sovjetskimi republikami je pošiljala tudi izkušene diverzante in v zornice zaratnike, velike armade in majhne, neulovljive odrede. Ta gospoda je poskušala premagati nepokorno deželo z izbravajanjem, pomagala si je z zapletenimi diplomatskimi intrigami, ničesar se ni sramovala.

Ubogî Hoover je v položaju, ki ni vreden zavidanja: Življenja mu je ostalo le še malo, življenju sovjetske Rusije pa ni videti konca ne kraja... Toda mož se vedno trdi, da je treba uničiti Sovjetsko zvezo »za rešitev zapadne kulture«.

»Zaščita zapadne kulture« je njihova pravljica za majhne otroke. Seveda so variante. Tako na primer je bil Rosenberg navdušen za drugačen epiteto — »sevna kultura«. Zadnje čase slišimo čisto o »atlantski kulturi«. G. Harriman je ostal v svojem zadnjem govoru zvest klasičnim vzorom in se je skliceval na zaščito »zapadne kulture«, pač pa si je dovolil g. Bidault odkim in predlagal — sto padeset let po francoski revoluciji — svojim dovolj brezbožnim rojakom, naj ščitijo »krščansko kulturo zapada«.

Seveda bi se lahko norčevali iz ministra za trgovino Harrimana, ki se mnogo bolje razume na »business«, kakor na probleme kulture in ki poziva razbrzdane ameriške reporterje, naj rešijo »zapadno kulturo« pred narodom Tolstoja. Musorgskega in Mendelejeva. Toda to ni nič čudnega: vsi ministri, generali, bankirji, industrijci in drugi kulturnoski, ki že trideset let pozivajo na uničenje sovjetske države, se nenahoma sklicujejo na svojo skrb za usodo kulture.

kralj nafte, je kar pobesnel, če je slišal besedo »Baku«. Organiziral je pohod angleških »bobby« proti sovjetskemu predstavništvu v Londonu in ko se je pokazalo, da to ne more omajati Sovjetske zveze, je začel organizirati pohod nemških divizij proti Bakuju. Toda tudi on je seveda govoril o »zapadni kulturi«. »Mi branimo proti komunistom velike duhovne vrednote«.

Ivar Kreuger je bil znan pod imenom kralj vžgalic. Kralju vžgalic ni bilo po volji, da je v sovjetskih gozdovih mnogo trepletlik. In prav zato je izgovoril sledeči aforizem:

»Zapadna kultura, začeniš s kulturo Hellade do naših dni, je nezdružljiva z načeli, položenimi v osnovo sovjetskega reda.«

Dopisi »Ljudski pravici«

Na dan obletnice republike so v Postojni odprli novo gimnazijo

Kmalu po osvoboditvi, v jeseni leta 1945., je pričeta gimnazija v Postojni z rednim poukom v zgradbi stare meščanske šole. Ker je to edina popolna gimnazija v vsem Primorju, prihajajo tja dijaki iz vseh delov Primorske. Zaradi stalnega naraščanja števila dijakov so postali prostori pretesni in je bilo nujno potrebno, organizirati nove učilnice. — Ljudska oblast je zato odobrila investicijski kredit za gradnjo nove moderne gimnazije na mestu, kjer je bila leta 1945. do tal porušena osnovna šola.

V jeseni leta 1946. je okrajno gradbeno podjetje pričelo z gradnjo nove dvonadstropne gimnazije. Pri delu je pridno pomagalo prebivalstvo in mladina s prostovoljnimi delom. S pridnim delom je uspelo okrajnemu gradbenemu podjetju, da je že 15. januarja 1947 bila dokončana streha. Med gradnjo je okrajno gradbeno podjetje prebrodilo marsikatero težkoko glede nabave materiala, toda s trdno voljo jim je uspelo, da so do dneva proslave obletnice republike popolnoma dokončali z ureditvijo gimnazije in jo izročili svojemu namenu. Gimnazija ima 9 prostornih učilnic, 2 kabine, fizikalno dvorano, zbornico, upravno prostoro in stanovanje za hišnika. Urejene so tudi zunanje garderobe v 5 posebnih prostorih. Učilnice so opremljene z modernim pohištvom, ki je bilo izdelano od domačih obrtnikov.

Za dan otvoritve so dijaki učilnice lepo okrasili s primernimi gesli naših velikih mož. Po hodnikih gimnazije so bile razobešene umetniško izdelane slike naših velikih mož od Preserna do Zupančiča, katere je odlično izdelal dijak te gimnazije tov. Tomšič. Iz diagramov, ki so bili razobešeni na hodnikih, je razvidna rast gimnazije, šolski uspehi, vzgojna kadrova itd. Pri okrasitvi posameznih učilnic so dijaki med seboj tekmovali.

Prvi je okrasil svoje prostore IV.a razred. V veliki kino dvorani se je na dan 29. novembra za otvoritev gimnazije zbralo številno prebivalstvo. Prisotni so bili tudi zastopnik ministra za prosveto in drugi predstavniki ljudskih oblasti. Ravnatelj gimnazije tov. Savnik je v svojem govoru prikazal velik pomen gimnazije za mladino in omenil tudi načrt za prihodnje leto, ko bodo zgradili nov trakt po sodobnih načelih s kabineti, učilnicami, risalnicami, telovadnico z vsemi priključitvami. Zgrajen bo tudi nov dijaški dom.

Po končani akademiji si je prebivalstvo ogledalo novo zgrajeno gimnazijo, ki ima odlično sončno lego in velike trane, moderno opremljene prostore. S tem poslopjem je tudi središče mesta mnogo pridobilo na zunanosti. M.

V Senožecah smo si uredili kino dvorano

Praznovanje 29. novembra smo pri nas združili tudi z otvoritvijo nove kinodvorane. V soboto zvečer smo po slovesnem govoru o pomenu te obletnice ter pevskih točkah in deklamacijah gledali v novi kinodvorani sovjetski umetniški film »Gavroš«. Kinodvorana nosi ime po enem izmed prvih borec za osvoboditev Primorske. Imenuje se »Prosvetni kino Tarzan-Senožec«. Filme bomo gledali dvakrat na teden, in sicer ob sobotah ob 19. uri ter ob nedeljah popoldne in zvečer.

Tudi naša gledališka družina se je prebudila iz epanja. Pripravlja se na uprizoritev Borovih »Raztrgancev«. Gledališki oder je na novo preurejen, vendar nekoliko premajhen, eicer pa nameravamo zgraditi nov Prosvetni dom. P. I.

POZOR!

Pozivajo se vsi brigadirji in brigadirke udarne brigade »Pavla Korčagina« in »Franca Albrehta«, da se zberejo v četrtok točno ob 7 zvečer pred »Unionom«, ker bo ob 8 slavnostna proglasitev udarnikov. Rajonski odbor LMS Center.

pesnikova misel na evidenže z materjo po končani vojni in pa vedrina v pesmi »Čez Kraso«, ki pa končno tudi ni druga, kakor slika vesolja — spet brez globljeje smisla. Isto je s pesmijo »V prostot«, toda »Šel bom« ima spet večjo idejno vrednost. Če se prejšnje v glavnem samo izraz osebne sreče in se jim komaj pozna, da je tudi to osebno srečo rodila samo narodna svoboda, če so te prve pesmi bolj ali manj oddaljene od širkega življenja, potem pomeni »Šel bom« pot pesnika med ljudi, med množice in živo željo obogatiti vsakogar s svojo radožejno.

Ko zasledujemo vso to Minattijevo pesniškovo pot od prvih vtisov v ječi do partizanstva in svobode, se moramo brez dvoma ustaviti ob njegovi poglobilni slabosti: ta je v neprestanem omahovanju med tiho in nemočno žalostjo, ki ob težkih dogodkih ne najde izhoda, in med dokaj trdnim spoznanjem o smiselosti trpljenja, borbe in smrti. Vendar pa pri vsem tem kljub vsemu opazamo rael, vedno bolj njegova miselnost dozoreva, toda svojo dokončano trdnega temelja še ne dobi. Pri presojanju vsega tega pa ne smemo prezreti tudi njegovega izraza: njegov pesniški jezik je preprost in neizumetljen, ki ne hlasta po kakih blestehih prispeodobah in ki pripoveduje lahko in prijetno. Toda moč njegovega izraza je v zbirki dokaj različna. V začetku zbirke je njegova beseda naj-

bolj ubrana tam, kjer je otožen in elahoten — manj izdelana in manj doživeta, včasih celo frazerska pa tam, kjer je, ali kjer vsaj poskuša biti močan in pogumen in kjer najde stvarnem njihov globlji smisel. Ta moč njegovega izraza proti koncu zbirke rase in pride nazadnje do lepe višine. To je dokaz, kako težko se je Minatti dokopal do pravih glavnih stvari in obenem dokaz, kako iskrena in doživeta je njegova lirika.

Mislim, da je tudi pri Minattiju, kakor pri mnogih drugih, mladinska progavažen mešnik. Mladinska progava zarezala v vse uetvarjanje naših mladih in celo starejših literatov globoke brazde in s svojo pisano tematiko razgibala zlasti poezijo. Minatti je tudi tu ostal osebne in čustvene kakor prej. Vendar je v njem sedaj že trdnejši in močnejši pogled na vse dogajanje. Tu ni več nemoči in obupa, ampak vera v življenje in srečo. Pa naj bo to poslušanje pesmi muezina, ki se strlečih minaretov »prepeva zamaknen v evet brez časa in odmeva« in poslušanje pesmi mladine na obrežju reke, ki je pomona in mlada, ali njegovo erotično čustvo eredi napetega dela, misli pod šotorom, ko zunaj razajava vihar, ali spomin na padle partizane ob tabornem ognju. Tu se je Minatti dvignil dokaj višje, kakor je bil prej, oblikovno je dovršenjši, miselno bogatejši, in to je lep korak naprej. bg

neral de Gaulle in razni trojanski konjički »zapadno kulturo«.

Na klasičnih gimnazijah, v licejih in kolegijih pripovedujejo dijakom, da je bila zibelka evropske kulture stara Grčija. Toda mar ruska kultura ni podedovala velike preteklosti Hellade? Kolikor vem, je Parthenon prav tako navdihoval arhitekte zapadne, kakor vzhodne Evrope. Ne govorim o Ameriki, v kolikor je bilo tam mnogo dobrih graditeljev, ni pa še bilo arhitektov.

S kakšno pravico ima Harriman kulturno dediščino stare Grčije za svoj monopol? Lahko si prilastimo grško ozemlje. Harriman ve to bolje kakor jaz, ne moremo pa si prilastiti (celo z odobrenjem Generalne skupščine Združenih narodov) niti Akropole, niti Samotrkajiske zmagre, niti Ajshila.

Ce bi posvečali apologeti »zapadne kulture« toliko pozornosti zgodovini umetnosti, kolikor je posvečajo atomskim bombam, bi spoznali, da je prišel duh Hellade do enih narodov v prevodu Rimu, do drugih pa v prevodu Bizanca. Ne moremo reči, da bi bil drugi prevod slabši od prvega.

Veliki francoski umetnik Henri Matisse je večkrat rekel, da pomeni Andrej Rubljov višek starega slikarstva. Ustvarjalnost Andreja Rubljova je blizu ustvarjalnosti starih mojstrov Ohrida in Bajane. Harmonija, človeškost in notranja svoboda, lastne umetnosti antičnega sveta, so izražene v ustvarjalnosti Rubljova drugače, nikakor pa ne slabše kakor v ustvarjalnosti Cimabue ali Giotta.

davno zmeda. Tam so imeli radikali svoj kongres. Spominjal je na vulgarni miting tam nekje v Missisippiju ali Alabami in Daladi je pozival na takojšnjo ukrotitev Sovjetske zveze. Po enem izmed tistih anahronizmov, s katerimi je bogata Francija, je predsednik te borbene stranke povsem mirljubni Eduard Herriot. Morda je prezil, kako se je njegova stranka v zadnjih desetih letih izpremenila, morda novi radikali niso opazili, da Eduard Herriot ni nič kaj primeren za vlogo ameriškega mešetarja, toda v največje presenečenje Daladiere in drugih kričavečev je Eduard Herriot izjavil:

»Pravim in ponavljam, da je v pojmu »zapadna Evropa« nekaj umetnega in vzneumljivega. Ta koncepcija Evrope je v bistvu hitlerjevska in zelo nevarna.«

Ni težko uginiti, kako so te besede razkačile tiste Francoze, ki vidijo v slehernem namigavanju na dogodke v letih 1939—1945 neulikanost...

Seveda, Herriotov vzdih ne bo oviral niti Harrimana, niti gospodarjev sužnjev v Južni Karolini, da bi ne ponavljali svojih pozivov na zaščito »zapadne kulture«. Tudi najrazličnejši Evropci ne zaostajajo za Američani: general de Gaulle, Tsaldaris, švicarski izvozniki, Francova falanga, puščavnik iz Vatikana, Spaak, novopečeni »demokratski« Porurja, italijanski fašist Malaparte, ki je opisal svoj zmagovit pohod v Ukrajino in bil zato priznan za imenitnega pisatelja, marsejski trgovci z živim blagom, angleški kolonizatorji, ki izgubljajo svoje kolonije kakor žepne robce, in celo francoski esteti, ki so začeli nedavno izdajati revijo pod dokaj zgovornim naslovom »Trojanski konj«. Poglejmo, kakšen je njihov konjiček v realni jeseni 1947.

Eduard Herriot je rekel, da ne razume definicije »zapadna Evropa«. Če ni »zapadne Evrope« kot nekakšne ekonomske in politične celote, ki bi jo lahko postavili proti »vzhodni Evropi«, od kod so potemtakem privlekli Harriman, ge-

Delavski razred Francije na braniku republike

Vlada petainista Schumana se kaže vedno bolj kot instrument Wall Streeta, ki si prizadeva, da bi fašiziral Francijo in ji vsilil ponižujočo položaj, v kakršnem je bila v Petainovih časih v odnosu do Berlina. Nastopajoč proti upravičenim zahtevam delavcev je izvala Schumano vladno ogorčeno revolto vseh demokratičnih sil v Franciji. Kljub provokacijam in fašističnim represalijam, ki so zadnje dni vedno pogostejše in brutalnejše, se stavkovno gibanje širi dalje ter zajema vso deželo in vse panoge gospodarskega življenja. V borbi proti delavskemu gibanju uporabljata Schuman in socialistični minister za notranje zadeve Moch hitlerjevske metode. Proti stavkujočim pošilja policijo, civilno gardo in vojsko. Vsi ti napadi na delavski razred, kakor tudi večerjane izglasovanje izrednih ukrepov proti stavkovnemu gibanju, delavcev niti najmanj niso zadržali, marveč so nasprotno povzročili še večje nezadovoljstvo delavskih množic.

Enotnost delavskega razreda v Franciji v borbi za svoje pravice pomeni največjo nevarnost za načrte vladajoče reakcionarne grupacije generala de Gaullea in njegovih ameriških gospodarjev. Ker se tega dobro zavedajo, uporabljajo ameriški imperialisti in njihovi lakaji v Franciji nove metode v bitki za Francijo, kakor je izjavil nedavno vojni hujšak Bullit. Zaradi tega ni prav nobeno naključje, da so izdali ameriški monopolisti za namenom, da bi okrepili svoje pozicije v Franciji, povelje za napad na enotno Generalno konfederacijo dela, v kateri je organiziranih 6,5 milijona delavcev. Da bi zagotovili izpolnitev tega načrta o zaslužjenosti Francije skušajo ameriški ekspanzionisti razbiti delavski razred in razcepiti Generalno konfederacijo dela. Hlapci ameriških monopolov iz tabora desničarskih socialistov z Leonom Blumom na čelu so začeli izpolnjevati to povelje. Iz dneva v dan nesramno klevetajo delavski razred, ki se bori za svoje pravice in nastopa proti dominaciji Wall Streeta. Tako hočejo opravičiti protidelavske ukrepe in represalije, ki vedno bolj spominjajo na Hitlerjeve metode.

Ameriški kapitalisti so poslali v borbo proti interesom francoskega naroda tudi svoje dolgoletne hlapce iz vodstva Ameriške federacije dela in desničarskega krila Kongresa industrijskih organizacij. Delavski funkcionarji tipa Irvinga in Keryja so bili poslani v Francijo, da bi delali za razcepitev delavske enotnosti in ukrotitev delavskega razreda po receptu zloglasne Taft-Hartleyeve zakonodaje.

Naloga miniranja Generalne konfederacije dela od znotraj je bila povzeta na znanemu sovražniku delavskega razreda Leonu Jouheauxu. Kot razbijalec stavkovnega gibanja nastopa Leon Jouheaux z obrabljenimi parolami o sindikalni svobodi in sindikalni neodvisnosti. Pr tem ga vsesitransko podpira vsa reakcija in ves trustovski trik. Francoski delavci so se že davno prepričali, da pomeni Jouheauxova sindikalna neodvisnost suženjski pokornost delavcev delodajalcem in imperialistom, opustitev sleherne borbe. Pred drugo svetovno vojno si je Jouheaux pod krinko zaščite delavskih interesov prizadeval, da bi razbil sleherno delavsko akcijo. Tako je tudi zdaj. Na čelu svoje klavrne skupine — delavske sile in skupaj z voditelji Konfederacije krščanskih delavcev je nastopil Leon Jouheaux proti stavkovnemu gibanju, za obrambo izkoriščevalskih interesov francoskih delodajalcev in ameriških ekspanzionistov. Ta notorični eksponent kapitalistov v Društvu narodov in zagovornik interesov francoskih trustov nastopa zdaj, po vrnitvi iz Združenih držav Amerike, v vlogi odkritega hlapca ameriškega imperializma. Od Leona Jouheauxa francoski delavci nič drugega pričakovati niso mogli. On in njemu podobni socialni demokrati nikoli niso zagovarjali stvari delavskega razreda, marveč so že od nekdaj špekulirali na

njegov račun, boreč se proti njegovim najosnovnejšim interesom.

Generalna konfederacija dela in biro Svetovne sindikalne konfederacije sta odklonila ameriške predloge o osvojitvi zaslužnjevalnega Marshallovega načrta za Francijo n ostale evropske dežele, kajti sprejeti ta načrt bi pomenilo odreči se nacionalni suverenosti. V nasprotju s tem pa Leon Jouheaux skupaj z vsemi desničarskimi socialisti nesramno reklamira Marshallov načrt kot edino rešitev za bolno francosko ekonomiko. Medtem ko francoski delavci gledajo, ko jih napadajo policija in teroristične tolpe, medtem ko je Schumano vladna izglasovala v parlamentu protidelavske Taft-Hartleyevim podobne zakone, razbijajo gospodje Jouheaux in voditelji krščanskih sindikatov skupaj z ostalimi agenti ameriškega imperializma stavkovno gibanje, zahtevajo od delavcev, naj se vrnejo na delo in jim priporočajo, naj bodo potrpežljivi in naj zaupajo obljubam delogolca Roberta Schumana. Francoski delavski razred se odločno upira vsem tem poskusom Jouheauxa, desničarskih socialistov in ameriških delavskih zastopnikov, plačanih agentov ameriških monopolistov.

Enotnost sindikalnega gibanja v Franciji je bila dosežena pred desetimi leti proti volji Bluma, Jouheauxa in vseh apostolov tako imenovane sindikalne neodvisnosti. Delavski razred se je prepričal, da so vsi razbijalci njegove enotnosti — od Münchena do Marshallovega načrta — končali kot odkriti izdajalci domovine. Francoski delavci se zavedajo, da se bo lahko delavski razred potem, ko bo odstranil razbijalce iz svojih vrst in okrepil svojo enotnost, uspešno uprl vsem svojim sovražnikom, sovražnikom Francije.

Pravica francoskega delavskega razreda,

Neomajna borbenost francoskega delovnega ljudstva

Tanki in bajoneti ne bodo prisilili delavskega razreda k umiku

Pariz, 2. dec. (Tanjug). V parlamentu so izglasovali zakon, s katerim se pooblašča notranji minister, da lahko razpolaže z 80.000 ljudmi, ki so bili poklicani pod orožje. Zakon so izglasovali po 35 urnem burnem razpravljanju.

Komunistični ljudski poslanci so opozarjali na nevarnosti, v katere lahko pripelje državo atentat na ljudske svoboščine. »Z vsemi silami bomo branili naše svoboščine,« je vzklisknil predsednik komunistične skupine narodnih poslancev Jacques Duclos.

»Vaš zakon,« je izjavil komunistični poslanec Lecoent, »je protustaven in ga ljudstvo ne bo smatralo za veljavnega. Vlada se mora zavedati, da ne bo s silo opravila ničesar proti delavskemu razredu. Tanki in bajoneti ne bodo prisilili delavskega razreda k umiku, kajti delavski razred lahko izgubi v borbi samo okove in nič drugega.

Delavski razred je odgovoril na pokus vlade uničiti demokracijo v državi z novimi pozivi na stavko. Stavkovno gibanje se širi še nadalje. V departementih Erau in Haute-Garonne je izbruhnila splošna stavka, v Toulousi pa je pristopila k stavkujočim tudi policija. Včeraj so pričeli stavkati tudi delavci v industriji električne industrije in plina.

Borbenost delavcev in nameščencev vseh strok priča o odločnosti vztrajati do konca pri obrambi svojih pravic. Policija nadaljuje svojo ofenzivo proti naprednemu tisku. Po zaplembi nekaj izdaj pariških listov »Humanité« in »Ce Soir« poročajo, da so v Tou-

reda, da se bori za izpolnitev svojih zahtev, za zvišanje mezd in plač, za življenjski minimum z zakonitimi sredstvi — stavko, je zajamčena z ustavo, ki jo je sprejel francoski narod in ki bi morala biti najvišji zakon za sedanjo vladu, pa tudi za socialistična ministra Pineau in Mocha. Schumano vladna in večina v skupščini, od socialistov do degolizmov, pa sta grobo pogazila ustavne določbe. Izglasovanje zakona o omejitvi pravice do stavke, mobilizacija novih letnikov in uporaba oborožene sile proti stavkujočim, znova kažejo, da ameriški imperialisti in njihovi hlapci v Franciji ne izbirajo sredstev v borbi proti delavskemu razredu.

Prazne so nade francoske reakcije, da bi z izglasovanjem izrednih protidelavskih zakonov in grobilni provokacijami demoralizirala delavski razred. Ameriška provokacija z demonstrativno koncentracijo vojnih ladij v Vaunu kaže, kako zelo delavski razred Francije boreč se za svoje pravice, hkrati brani tudi neodvisnost domovine. Stavkovno gibanje se vedno bolj širi. Manevri Schumanove vlade, nesramne provokacije proti sovjetskim državljanom in tujcem po gangsterskem receptu predsednika čilske vlade Gonzalesa Videle, kakor tudi grožnje Roberta Schumana so preračunane na pripravljanje terena za fašistično diktaturo generala de Gaullea za končno podreditev Francije ameriškim imperialistom. Toda vse grožnje in mahinacije reakcije ter napadi policije in vojske na stavkujoče niso omajali borbenih vrst hrabrih francoskih delavcev, ki se vztrajno bore za izpolnitev svojih ekonomskih zahtev in za demokratične svoboščine. Borba delavskega razreda Francije je našla vsestransko podporo vseh demokratičnih sil v deželi in nepopisne simpatije vse demokratične javnosti. (Iz današnje številke »Borbe«.)

lousi zaplenili posebno izdajo listov — »Echo de la Garonne« in »Emancipation«. V Bordeauxu je policija zaplenila list »Gironde Populaire« in je več prodajalcev lista aretirala na ulici. V Settu je policiji uspelo zapleniti izdajo lista »La Voix« de la Patrie, ker se je osebe lista upro policiji in ji prepričilo, polastiti se tiskarne.

Iz vseh krajev države prihajajo poročila o vedno večjih manifestacijah solidarnosti ljudstva s stavkujočimi. Na manifestacijah v Saint Etienne so se pričrtili stavkujočim tudi vojaki. Okrog 100.000 manifestantov in stavkujočih je demonstrativno krenilo proti prefekturi, kjer jih je sprejela policija z bombami s solzljivim plinom. V spopadu s policijo je bilo ranjenih okrog 80 oseb. Po prefektovem ukazu so prišli policiji na pomoč oklopni avtomobili, vendar so se vojaki na teh avtomobilih pobrali z manifestanti in stavkujočimi.

Pismo nemških demokratičnih žena Svetu zunanjih ministrov

Berlin, 2. dec. (Tass). Kongres komiteta demokratičnih organizacij žena raznih mestnih četiri v Berlinu je sprejel sklep o spojitvi berlinskih ženskih komitejev z demokratično zvezo nemških žena. Delegatione kongresa so sklenile poslati pismo Svetu zunanjih ministrov, v katerem je rečeno:

»Kot predstavnice stotisočev nemških žena prosimo državnike držav-znagovalk za pravično mirovno pogodbo. Nemške žene povsem priznavajo dolžnosti nem-

naša samo nanje, — mi zaničujemo in odklanjamo sleherni nizkotno podtkanje velikim vrednotam, mi ne zaničujemo in ne odklanjamo kulture zapada, marveč njegovo podivjanost, ne Villona, ne Hugo, ne Rimbauda, marveč tiste slabe odopisce, ki opevajo zdaj (k sreči v prozi) velikodušnost ameriških oderuhov in globoko humani značaj atomske bombe. Mi preteklosti Evrope ne samo ne zaničujemo in ne odklanjamo, marveč smo najneosebnejši in najodločnejši čuvarji te dediščine.

Toda kultura niso samo muzeji, marveč tudi šole. Kultura niso samo stari zvezki v knjižnih omarah, kultura so tudi otroci, ki postanejo jutri pisatelji. To ni samo preteklost, to je tudi pot v bodočnost. V okolici Londona, v Arundel-parku, sem videl nekoč staro grško vazo, pod katero je bilo napisano: »Ta krásni vzorec grške umetnosti zlate dobe, so našle angleške čete v sevastopolskem muzeju, ko so zavzele mesto Sevastopol.«

Dvomimo, da govori tak napis na vazi o visoki kulturi angleških imperialistov. Winston Churchill se ne more skriti za kip Williama Shakespeara, g. Harriman se ne bo izmuznil s sklicevanjem na Longfellow in g. Spaak ima prav tako malo skupnega z Memlingom, kakor Salazar z »Luziadami«.

Skrozi trideset let so postavljali krmariji kapitalističnega sveta proti nam svojo kulturo. Mi imamo pravico napraviti bilanco. Ob rojstvu sovjetske republike so nemški topovi še vedno uničevali gotiko Reimsa, kri se je prelivala od Rokavskega preliva do Soluna. Zdaj, po tridesetih letih, se preliva kri v Grčiji in na Kitajskem, v Vietnamu in v Indoneziji. Morda kapitalisti v presledkih med vojnami niso pustili, marveč gradili? Ne, tudi v mirnem času so razbijali stružnice, barvali pšenico z ezoinom, klali krave mlekarice in sežigali bombaž. V njihovem svetu so

Amaterji groženi in diktata so dobili novo lekcijo

»Pravda« o prvem tednu dela Sveta zunanjih ministrov

Moskva, 2. decembra (Tass). »Pravda« objavlja članek Borisa Izakova in Jurija Zukova, svojih posebnih dopisnikov v Londonu, ki je posvečen prvemu tednu dela Sveta zunanjih ministrov.

Rezultat debat v tem tednu, pišeta dopisnika, je bil ta, da so predložili svetovnemu javnemu mnenju dva določena načrta za organizacijo povojnega miru: načrt demokratičnega miru in načrt imperialističnega miru. Samo demokratičen mir bo omogočil jamstvo prave enakopravnosti malih in velikih narodov in razvoj plodnega sodelovanja med vsemi državami. Ravno v tem smislu dela neprestano po vojni sovjetskega diplomacija. Vendar pa zadeva program vzpostavitve trajnega demokratičnega miru na energičen odpor sil, ki stremijo za tem, da bi stanje negotovosti po vojni še dalje trajalo in da bi vsilile narodom svoj imperialističen mir, ki jamči gospostvo eni sami sili nad drugimi, vzpostavljajoč diktaturo bank in mednarodnih kartelov.

Dva jasna načrta za organizacijo povojnega miru določata stališče nekaterih delegacij nasproti problemu nemške narodne vlade, ki je osrednje vprašanje, o katerem razpravljajo na zasedanju Sveta zunanjih ministrov v prvem tednu njegovega dela. Sovjetska delegacija je stavila številne predloge za hitro rešitev te naloge. Ti predlogi pa so vsi zadeli na odpor delegacije ZDA, Velike Britanije in Francije.

Od vsega začetka zasedanja je bilo mogoče ugotoviti predhodno sporazum predstavnikov ZDA, Velike Britanije in Francije. Seveda bi se današnji položaj poenostavil, če se ustvari mnenje, da ta sporazum avtomatično odstranjuje vsa nasprotja, ki neizbežno vladajo v angloameriškem bloku. Ta nasprotja so iz prihajajo na dan u. pr. v porurkskem vprašanju. Vendar pa dejstva potrjujejo, da obstoji predhodni sporazum treh sil v bistvenih vprašanjih in razdelitvi vlog med njimi.

Za enkrat ima ameriška delegacija rajši zakulisne intrige kot aktivno udeležbo v diskusiji. Na pozornici nastopata francoska in britanska delegacija, ki sta pravezani na ameriški voz z vezmi slavnega »Marshallovega načrta«. Sef britanske delegacije Bevin je zelo aktiven. Laburistični zunanji mi-

nister ni brez razloga postal ljubljene britanskih konservativnih listov. Ob okrogli mizi v Lancaster House-ima ne ravno odločne in zmedene govore. Zdi se, da bi hotel zakriti to, da mora tako govoriti, ker je britanska zunanja politika odvisna od Washingtona. Omeniti je treba, da je Bevin vedno zelo boječe in neodločno stavil kak predlog, ki se nekoliko oddaljuje od linije ameriške delegacije. Dovolj je bilo, da je Marshall izrazil samo lahno nezadovoljstvo, pa se je britanska delegacija takoj odrekla svojemu predlogu.

Zadržanje francoske delegacije dela beden vtis. Če je na prejšnjih zasedanjih Sveta ministrov pokazala neko stremeljenje voditi neodvisno politiko, ni danes več govora o neodvisnosti. Francoski minister prehaja stalno iz zmedenosti v arogantno nervoznost. Poročilo, ki ga je objavil »Reynolds News«, po katerem je Bidault pristal na ameriške in britanske zahteve po priključitvi francoske okupacijske cone k bicioniji, označuje položaj francoske delegacije.

Vplivni washingtonski in londonski krogi so hkrati z otvoritvijo konference v Londonu pričeli s propagandno kampanjo, v resnično ameriškem obsegu in s čisto določenimi cilji. Newyorški, londonski in pariški listi zatrjujejo, da je ameriška delegacija prišla v London s trdnim namenom predložiti Svetu ministrov neke vrste ultimatum in diktirati svoje pogoje drugim članom konference, ali pa zapustiti vrata in se takoj vrniti v Washington. Nasprotniki mednarodnega sodelovanja stalno zatrjujejo, da je »Svet ministrov že preživet, in da mora priti med njegovimi člani že v prvih dneh konference do razdora. Prokrovani so, da se ministri ne bodo sporazumeli niti o dnevnem redu. Toda, eva prvi teden londonskega zasedanja je minul. Ze 6 dni proučujejo ministri vprašanje priprave mirovne pogodbe z Nemčijo, vprašanje, o katerem je sovjetska delegacija zahtevala, da ga je treba v prvi vrsti obravnavati.

Amaterji groženi in diktata, pišeta dopisnika »Pravde« na koncu, so dobili novo lekcijo, ki kaže, da je uporaba takih postopkov pri urejanju povojnih problemov obsojena na propast.

»Pravda« o tajnem sporazumu med Francijo in Avstrijo

FRANCIJA SE BO NA LONDONSKI KONFERENCI ZAVZELA ZA AVSTRIJSKE INTERESE

Moskva, 2. dec. (Tass). Rimski dopisnik »Pravde« poroča o tajnem sporazumu med Francijo in Avstrijo. V rimskih novinarskih krogih, piše dopisnik, so zvedeli, da so letošnjo pomlad pred otvoritvijo moskovskega zasedanja Sveta zunanjih ministrov stavili francoski pred-

stavniki avstrijski vladi take predlog: Če se avstrijska vlada zaveže, da bo priznala francoske odškodninske zahteve za izgubo in škodo, ki jo je Francija utrpela v Avstriji, se bo francoska vlada obvezala podpreti avstrijske interese na zasedanju Sveta zunanjih ministrov.

Po razpoložljivih poročilih je avstrijska vlada sprejela ta predlog. Sestavili so skupno komisijo, ki je ocenila francoske zahteve na 60 milijonov šilingov. Trdijo, da se Gruber strinja s temi francoskimi zahtevami in da so mu francoski predstavniki kot protiuslugo obljubili, da bodo na londonskem zasedanju Sveta zunanjih ministrov podprli interese Avstrije.

organizacije svobodno demokratično žensko gibanje.

Nemške žene prav tako prosijo, naj na londonski konferenci zaslišijo napredne demokratične sile, med katere spada tudi demokratična Zveza nemških žena, ki ima 242.000 članic.

rov, življenju angleških otočanov? In mar si moremo misliti kaj bolj posebneje in oddvojenega, kakor je življenje teh otočanov?

V življenju vseh evropskih narodov je bilo mnogo skupnega in mnogo različnega. V tej ali oni dobi je ta ali oni narod odpiral pot ali pa capljajl zadaj. Prva tiskana knjiga se je pojavila v Crni gori skoraj prej, kakor v Angliji. Toda Crnogorci zdaj ne govore, da Angleži ne spadajo v skupnost razvoja evropske kulture.

V devetnajstem stoletju, ko je prišla ideja skupnosti kulture do širokih družbenih slojev, si ni bilo mogoče misliti Evrope, ločene od Rusov, ali Rusije, ločene od Evrope. Rusi, ki so jih nekateri tuji nacionalisti vedno prikazovali v vlogi učencev, so bili v resnici učenci in učitelji. Mimogrede ni omenim, da šolska klop v naši deželi nikoli ni veljala za nekaj sramotnega.

Mi vemo, kako je zlita poezija ruskih romantikov z romantizmom v drugih evropskih deželah in kako so vzemirjali napredno rusko družbo revolucija osemindesetdesetega leta, prvi zapadni socialisti in začetek nove dobe, osvetljene s tragično zarjo pariške komune. Ne glede na despotični carski režim se je tudi taktar slišal v Evropi resnični glas Rusije. Hercen je bil prijatelj in učitelj revolucionarjev raznih plemen, Černiševskega so občudovali napredni duhovi zapada, zahtevali Flaubert je imenoval Turgenjeva »učitelja«. Teško bi našli med apologeti zapadne kulture »nevedneža ali predrzeža, ki bi si upal zanikati vpliv klasičnega ruskega romana ali ruske glasbe na Evropo in Ameriko.

Da bi pokazal svojo »objektivnost« je oddajal londonski radio serijo črtic o vplivu ruskega romana na angleško literaturo. To so bile povsem točne ugotovitve in izpodbijale so deklaracije o zaščiti »zapadne kulture«, ki jih je oddajal londonski radio prej. Zanimivejše bi bilo slišati v londonskem radiu serijo črtic o

bil poseben mikrob, ki se zaredi samo v nemški krvi. Fašizem je silen napad tiste stranske, ogabne bolezni, ki je smrtna bolezen vsega denarnega sveta. Ne gre samo za to, da so nemški industrijci, ki so podpirali Hitlerja, rodni bratje, angleških, ameriških in francoskih industrijcev. Ne gre niti za to, da so pehali razni zaščitniki »zapadne kulture« od Focha do Bullita, od Chamberlaina do Hoovera, Hitlerja na vse, kar je sledilo. Gre za to, da je preveč skupnega med licemerskimi pridigami imperialistov 1947. leta in knjigo »Mein Kampf«, med imperializmom 1947. leta in fašizmom. Pokrovitelji Franca branijo svobodo, krvniki Grčije se zgražajo nad nasiljem, ljubitelji vojnih baz v petih delih sveta obojajo osvajalne tendence, gospodarji sužnjev žigosajo nacizem. Ti ljudje lahko praznujejo zmago nad Nemčijo. Ne bom zdaj omenjal, kako so se vojskovali in kako so zmagali. Toda prav zares se jim ne spodobi praznovati zmago nad fašizmom: je vrv, o kateri v hiši Linchevih privrženecv ne kaže govoriti.

Novinarji »Combata« varajo svoje čitatelje, ko trdijo, da mi zaničujemo in odklanjamo vse, kar prihaja z zapada. Ne smemo kledeplaziti pred Shakespeareom ali pred Rembrandtom, — takim se lahko pokloniš še tako nizko, pa poklon ne bo ponižal tistega, ki se klanja. Mi pa se nečemo klanjati niti najslabnejšim ameriškim sesalcem prahu. Mi ne zaničujemo sesalcev prahu, tudi mi jih za silo izdelujemo, nismo pa pripravljani oboževati jih. Mi vemo, da na zapadu ni nobene »zapadne kulture«: tam je buržoazno barbarstvo in kultura narodov. Mi vemo, da je vse veliko, vse živo na zapadu na naši strani. Mi smo ponosni na kulturne pridobitve naših prijateljev v Franciji, Angliji, Ameriki in drugih deželah.

Naša družba je stara šele trideset let, in ta leta so bila težka: večkrat smo morali z orožjem v rokah braniti neodvisnost republike. Toda v kratkem zgodov-

Tako je prišel njihov zapad do fašizma. Zaman se skušajo sedanji pristaši »zapadne kulture« otresti nürnberskih zakonov, grmad, na katerih je Göbbels sezidal knjige, Majdaneka in Oswieniecuma, Fašizem ni padel z neba. Fašizem tudi ni

MILANSKI DOGODKI V ITALIJANSKI KONSTITUANTI

Italijansko ljudstvo zna pokazati trdno voljo

Rim, 2. dec. (Tass). Ker je bil dosežen sporazum med mestnim prebivalstvom Milana in predstavnikih vlade, da ostane prefekt Irolo začasno na svojem položaju, so v Milanu spet pričele delovati mestne ustanove, industrija in promet.

Kakor poročajo listi, smatrajo delovno ljudstvo in demokratične organizacije Milana, da splošna stavka še ni končana, ampak samo prekinjena, ker pričakujejo odgovora vlade na predloge mestnih predstavnikov, ki jih je poslala delegacija milanskih meščanov v Rim pod vodstvom mestnega načelnika Greppija. Delegacijo so sprejeli predsednik ustavodajne skupščine Terracini, predsednik vlade De Gasperi in notranji minister Scelba. V uradnem poročilu je rečeno, da sta Scelba in De Gasperi izjavila delegaciji, da bosta proučila njene predloge.

Scelba je odgovorjal v ustavodajni skupščini na vprašanja poslancev v zvezi z milanskimi dogodki. Scelba ni mogel pojasniti dejstva, zakaj ni hotel

komandant milanske garnizije izvršiti ukaza o uvedbi obsednega stanja v mestu. Scelba je bil prisiljen priznati popoln neuspeh vladnega izzivalnega poskusa, češ, da se je tudi on pridružil odločitvi komandanta garnizije.

Komunistični poslanec Scoccimaro je poudaril, da je imelo ravnanje notranjega ministra značaj namernega izzivanja, ki ni doseglo svojega cilja samo zato, ker je zunaj zidov ustavodajne skupščine še italijansko ljudstvo, ki zna pokazati svojo trdno voljo.

Minister Scelba, je nadaljeval Scoccimaro, je hotel spraviati politična dejstva splošnega nacionalnega pomena med »dnevno kroniko«. Javno mnenje države in vsega sveta ne sme verjeti takim bojazljivim manevrom.

Od vlade smo zahtevali, da bi razpustila fašistično »nacionalno-socialno gibanje« ter prepovedala fašistične liste in neofašistične organizacije. Toda kakšen je bil odgovor? Izzivalno dejanje vlade, naperjeno proti volji ljudstva.

20.000 Italijanskih partizanov je nastopilo v Genovi

Rim, 2. dec. (AFP). V Genovi je bil velik pregled 20.000 italijanskih partizanov. Na tej manifestaciji je govoril znani voditelj odporiškega gibanja Walter Audisio, znan pod imenom »polkovnik Valerio«, ki je med drugim izjavil:

Če zakon proti fašističnemu rovanjenju, ki ga je izglasovala skupščina, ne bo sprejet, bo imelo italijansko ljudstvo sveto pravico, da ga bo samo izvajalo.

Komunistični posl. Luigi Longo je izjavil, da še ni dosežen cilj, za katerega se je borilo italijansko ljudstvo. Osvobodilno gibanje, je pristavil Longo, bo vedno branilo interese italijanskih delavcev pred skupinami, ki bi hotele žrtvovati te interese tujcem.

Popoln neuspeh italijanske finančne politike

Rim, 2. dec. (Tass). De Gasperijeva vlada je sklenila razveljaviti bivši »uradni« kurz za izmenjavo valute, ki

je znašal 350 lir za dolar ter uvesti novi kurz za vse operacije uvoza in izvoza privatnih oseb ali države, ki bo ustreza srednjemu kurzu zadnjega meseca na svobodni borzi (črni borzi) v Rimu in Milanu. Ob koncu novembra je novi kurz izmenjave znašal 589,47 lir za 1 ameriški dolar.

Demokratični tisk smatra, da je ta sklep vlade dejansko samo »premijsa za spekulante«, ki bo povzročila še večjo inflacijo v državi. Ta sklep je tudi dokaz popolnega neuspeha vladne finančne politike, ki je kapitulirala pred neposrednim pritiskom zveze industrijcev.

»Unità« in »Avanti« poudarjata, da bo ta vladni sklep povzročil še večje znižanje življenjske ravni delavcev, ker bo izzval nov dvig cen predmetov široke potrošnje, ki se proizvajajo v Italiji, katerih izvoz pa se bo povečal zaradi novega kurza, ki je ugodnejši za tujce kupce, kakor tudi dvig cen življenjskim potrebščinam iz inozemstva, ki jih bo Italija morala dražje plačevati.

BORBA GRŠKEGA LJUDSTVA ZA SVOBODO

Enote demokratične armade napredovale v treh dneh 60 km

Atene, 2. dec. (Tanjug). Radijska postaja grške demokratične armade poroča, da so enote epirskega štaba pričele 25. novembra operacije v večjem obsegu na področju severozapadno od Jannine na fronti, ki je dolga več kilometrov.

Ko so razbile odpor sovražnih sil vzdolž ceste Jannina-Kalpak, so enote grške demokratične armade napredovale v treh dneh 60 km daleč in osvobodile na desetine vasí. Ponoči med 27. in 28. novembrom so enote grške demokratične

armade po ostri borbi zavzele Verzina-ki, glavno mesto pagonijskega področja. Skupne sovražnikove izgube v teh borbah znašajo 79 mrtvih in ujetih ter 112 ranjenih. Zapolnjena je velika količina vojaškega materiala in življenjskih potrebščin.

Enote demokratične armade so na parnasidskem področju odbile vse sovražnikove napade na položajih Halamir in Ergospitija. Skupne izgube sovražnika v teh operacijah znašajo 38 mrtvih in 48 ranjenih.

VESTI Z VSEGA SVETA

Moskva. — Leningrajska, stalingrafska in brjanska industrijska podjetja in podjetja na drugih področjih Ruske SFSR so izpolnila letni plan pred rokom. Izdelanih je nad eno milijardo rubljev izdelkov več nego v isti dobi lani. Lokalna industrija Ruske SFSR šteje okrog 16.000 podjetij, ki se oskrbujejo s surovinami iz krajev samih, kjer obratujejo.

Bukarešta. — Narodna skupščina je potrdila z 280 glasovi proti enemu zakon o organizaciji pravosodstva. Ta zakon pomeni prvi korak k reformi rumunskega sodstva, kakor jo je predlagala KP Rumunije.

Grški emigranti v Rumuniji bodo podprli demokratično armado

Bukarešta, 2. dec. (Tanjug). Na pobudo »Grške ljudske zveze« (EAM) v Rumuniji je bilo v Bukarešti zborovanje, na katerem je bil navzoč med drugim tudi Porfirigenis, eden izmed voditeljev grškega gibanja odpora in nekdanji minister v prvi vladi po osvoboditvi Grčije.

Na zborovanju so poudarili pripravljenost grških emigrantov v Rumuniji podpreti borbo grške demokratične armade pod poveljstvom generala Markosa, ki bo s svojo zmago in izgonom tujih imperialistov iz države odstranila nevarnost miru na Balkanu.

vinskem roku smo dali človeštvu marsikaj. Zapadni znanstveniki dobro poznajo dela velikih sovjetskih učenjakov, zapadni čitatelji bere knjige sovjetskih pisateljev, in ni dežele, kjer bi ljudje ne gledali sovjetskih filmov. Naša znanost, naša literatura, naša glasba blagodejno vplivajo na znanstvenike in umetnike zapada. Toda najbistveniji prispevek k svetovni kulturi je sam obstanek sovjetske države: ta obstanek je izpremenil duhovno podnebje sveta.

Theodore Dreiser se je poleti 1945, malo pred svojo smrtjo, obrnil na Williama Fastera, sekretarja ameriške Komunistične partije, s pismom. Pisatelj — takrat mu je bilo štiri in sedemdeset let — je prosil za sprejem v partijo:

»Moja prošnja je sad mojega davnega prepričanja, ki se je z leti poglobilo in okrepilo.«

Dreiser je pisal:

»Z globokim zadovoljstvom sem zvedel, da eta vstopila znana učenjaka, francoiska fizika Langevin in Joliot-Curie, kakor že prej angleški učenjak Holdein, v Komunistično partijo, kamor jih nista privedla samo znanstvenikom laetna neobčinstvo in poštrevovalnost, marveč tudi zavest možnosti, da bi združili rešitev znanstvenih problemov na svojih področjih z znanstveno rešitvijo socialnega problema. Bil sem globoko ganjen, ko sem zvedel, da so vstopili k stvari ljudstva predami umetniki in pesniki, kakor Spancec Pablo Picasso in Francoz Louis Aragon, v Komunistično partijo, v partijo, ki šteje v svojih vrstah mnogo kulturnih delavcev, velikega daneskega pisatelja Martina Andersen Nexø in irskega dramaturga O'Caseya. Vera v veličino in dostojanstvo človeka je bila vedno vodilno načelo mojega življenja. Logika mojega življenja in mojega dela me je privedla v Komunistično partijo.«

Zanimivo bi bilo vedeti, ali pozna Harriman ta tajni dokument in h kateri

kulturi prišteva »Ameriško tragedijo« — k »vzhodni« ali k »zapadni«?

Ne, mi ne zanimajo in ne odklanjamo resnične kulture sodobnega zapada. Zaničujejo in odklanjajo jo tako imenovani zaščitniki »zapadne kulture«. Ti zaščitniki prepovedujejo v Tennessee teorijo evolucije, v Missisippiju sežigajo dela antropologov, ki se posemehujejo rasiistični teoriji, v raznih republikah Južne Amerike mečejo iz knjižnic znanstvena dela marksistov. Ti zaščitniki so v Ameriki nahujskali javnost proti Charlie Chaplinu in zahtevajo njegov izgon iz Združenih držav Amerike. V Franciji hujejkajo ti prilikavi ameriški lakajski iz »Aurore« in »Parole française« javnost proti odličnemu francoskemu pesniku Louisu Aragonu. V Londonu prirejajo demonstracijo na razstavi in zahtevajo, naj odstranijo slike sodobnih umetnikov. V Palestini prepovedujejo prikazovanje filma, ki bi ga lahko prišleli med zgodovinske — »Rim odprto mesto«.

Ti dozdnevni zaščitniki »zapadne kulture« v resnici sovražijo vsako kulturo, kajti njihova oblast je zgrajena na nevednosti enih, na utrujenosti drugih in na brezbrzičnosti tretjih. Ti zaščitniki pišejo brez napak, umestno (ali neumestno) znajo vplvati latinski pregovor, ti zaščitniki imajo nalivna peresa »Parker« in v zrnato usnje vezane čekovne knjižice. Toda mi zaničujejo in odklanjamo blek, in mi govorimo o njih:

»To so divjaki 1947 leta!«

Theodor Dreiser še daleč ni imenoval vseh velikih znanstvenikov, pisateljev in umetnikov zapada, ki so se pridružili komunistom. Teh je mnogo več. Še več pa je tistih, ki sicer niso napravili logičnega zaključka iz svojega dela, kakor Dreiser, pač pa so se z vso svojo ustvarjalnostjo postavili proti umirajočemu buržoaznemu svetu. Mi jih ne zaničujejo in ne odklanjamo. Z zaupanjem in ljubeznijo sledimo njihovi ustvarjalni poti.

Provokatorji kapitalizma so še ne-

FIZKULTURA

Razvoj drsalnega športa v petletki

Prvo umetno drsališče v Ljubljani

S petletnim planom je stopila fizikultura v novo življenje. Samo Slovenija bo dala do konca leta 1951 72.000 aktivnih in borbenih fizikulturikov, pripravljenih za izvršitev vseh nalog, ki stoje pred nami v prvi petletki.

Kakor splošna telesna vzgoja, tako se morajo tudi vse ostale sportne panoge razviti do največje stopnje in širine, t. j. zajeti vso našo mladino.

Poglejmo torej, kakšne so perspektive za naš drsalni sport?

V prvi petletki se bo drsalni sport obogatel z novimi napravami, z umetnimi drsališči. Prvo tako umetno drsališče bo zgrajeno prihodnje leto v Ljubljani, zibelki drsanja. Prav tako bodo zgradili moderno prirodno drsališče v Planici.

Kaj predvideva petletni plan za nas drsalce?

Zgraditev modernega umetnega drsališča v prihodnjem letu, ki bo imelo možnost neprekinjenega obratovanja skozi pet mesecev, t. j. do temperature +15° C. Povečanje števila aktivnih, t. j. registriranih fizikulturikov-drsalcev ter število vaditeljev in sodniškega zbora ter pripraviti več tečajev za izpopolnjevanje.

Zaradi tega postavlja petletni plan pred nas drsalce velike naloge. Število drsalcev se mora pomnožiti po odstotku

v letih: prvo 1%, drugo 2%, tretje 4%, četrto 6%, v letu 1951 pa 10%. Številčno pa po letih: 224, 667, 1620, 3348, tako da moramo imeti leta 1951. že 7200 registriranih drsalcev.

Kadrov (amaterjev) za vadbo moramo vzgojiti do leta 1951. 62 (izvežbanih vaditeljev), ki bodo znali dati našim mladim drsalcem vso potrebno osnovo. Poleg omenjenih pa sta predvidena tudi dva profesionalna trenerja.

Vzpredno s številom drsalcev pa je treba povečati tudi sodniški zbor, ki mora doseči leta 15 vsestransko dobro izvežbanih sodnikov. To bi bile v glavnem propozicije petletnega plana, kar ne zahteva samo od Strokovnega odbora pri FZS velikih nalog, temveč tudi od vseh že aktivnih in ostalih drsalcev vsestranske pomoči in volje, da bomo tako čimprej premagali vse težave in dosegli uspehe, kateri nam že po tradiciji pripadajo.

Vaško mesto in vsaka vas, kjer je to le mogoče, mora dobiti svoje lepo urejeno drsališče.

Da bi pa mogli izvesti ves ta program, je nujno potrebno pristopiti k pravilni registraciji vseh že aktivnih drsalcev in ostalih, ki še niso vključeni v fizikulturno organizacijo.

Kratek pregled športnih dogodkov po svetu

Nogomet:

V nedeljo je bila odigrana v Tirani v deževnem vremenu druga nogometna tekma med »Levskim« iz Sofije in reprezentanco Tirane. Po obojestranski ostri igri je zmagala reprezentanca Tirane s 3:2.

Tekmovanja v nogometu se bližajo zaključku. Večina držav je že končala z jesenskim delom tekovanja, v ostalih državah pa bodo tekmovanja zaključili prihodnji teden. V Češkoslovaški je v nedeljo TSS Trnava premagala praško Sparto z 1:0 (1:0). Tako je postala Bratislava prvak jesenskega dela tekovanja. Na Poljskem je v nedeljo Wartak iz Poznania premagal Wislo iz Krakova z rezultatom 5:2 (5:1) in tako že tretjič osvojil naslov prvaka Poljske. V madžarskem nogometnem prvenstvu vodita po XIV. kolu Csepel in Vasas s 23 točkami, v Franciji vodi Reims z 21 točkami, v Italiji sta po XI. kolu v vodstvu Torino in Milano s 16 točkami, v Angliji pa vodi še vedno, kljub nedeljškemu porazu, Arsenal z 29 točkami.

Hokey:

Razen državnega prvenstva v Češkoslovaški, kjer se bosta v finalu srečala I. CLTK in LTC, in v Švici, kjer vodi v državni ligi HC Davos, je bilo te dni odigranih več važnih in zanimivih mednarodnih tekem v hokeyu.

Znano češkoslovaško moštvo LTC je v Stockholmu premagalo najprej AIK z visokim rezultatom 9:3 (2:0, 5:0, 2:3), nato pa še Hammarby s tesnim rezultatom 2:1 (0:0, 1:1, 1:0), v nedeljo pa je LTC igral z reprezentanco Švedske in izgubil z rezultatom 6:3 (4:0, 0:3, 2:0).

V Parizu je v Palais des Sports pariški Racing premagal češkoslovaško moštvo I. CLTK z rezultatom 4:2 (1:2, 0:0, 3:0).

V prijateljski tekmi v hokeyu na ledu je prvak Italije HC Milano premagal švicarsko moštvo Jeung Sprinters z visokim rezultatom 14:5 (6:0, 4:2, 4:3).

Tenis:

V Stockholmu se je pričelo v dvorani Kungliga Kluben mednarodno srečanje v

Vremenska napoved za sredo 3. decembra: Čez dan izboljšanje, proti večeru je pričakovati zopet novih padavin.

tenisu med Italijo in Švedsko. V igrah posameznikov je Cucelli (Italija) premagal Oernberga (Švedska) s 3:6, 7:5, 7:5, 6:2, Bergelin (Švedska) pa Del Bello (Italija) s 6:2, 6:1, 6:0.

Rokoborba:

V Varšavi je v grško-rimski rokoborbi reprezentanca Češkoslovaške premagala reprezentanco Poljske s 5:3. Zmagali so za CSR Vašatko v lahki, Brdek v peresni, Lundak v polsrednji, Hampel v poltežki in Rošicky v teški kategoriji, ter za Poljsko Markon v mušji, Rokita v papirni in Gollars v srednji kategoriji.

Tekmovanje JA in fizikulturikov Ptuja na dan obletnice proglasitve FLRJ

Na dan obletnice proglasitve FLRJ je priredil Klub JA skupaj s FD Ptujem propagandni vztrajnostni tek. Startalo je okrog 250 pripadnikov JA ter 13 članic in 50 članov FD Ptuja. Start in cilj sta bila na igrišču FD Ptuja ob Ormoški cesti. Proga je bila izpeljana v krogu, ki je merila 1 kilometer. Razveseljivo je dejstvo, da se je tekmovanja v precejšnjem številu udeležila tudi delavska mladina, ki zadnje čase kaže voljo za udeleževanje v fizikulturi. Nasprotno pa aktiv ptujske gimnazije — razen nekaj lastnih izjem — tudi to pot ni sodeloval in so njegovi člani rajši tekmovalje gledali s tribune.

Občinstvo naj ne kadl na športnih prireditvah v prostorih

Drugo nedeljo v novembru sem gledal v Kranju boks-meč med garnizijo Kranj in garnizijo Ljubljana. Borba je bila zelo zanimiva in napeta. Nastopili so znani boksaarji: Cunder, Jovanovič, Švajcer in drugi. Kljub temu, da nisem strokovnjak v tej panogi, sem takoj opazil, da naši trenerji ne opozarjajo borcev na slabe in dobre strani nasprotnika.

Za negativno stran te prireditve pa je skrbelo občinstvo. Že pred začetkom borbe so se gledalci izlekli po stolih ter v dvorani prihajali cigarete. Udaril je gong in prvi par je začel z borbo. »Cugic« so postajali vedno bolj pogosti. Čim bolj je bila borba napeta, tem močnejše in hitreje se je kadilo. Zadnje rundo sem gledal na ring skozi dim kot skozi tenčico. Gong je poslednjikrat udaril. — Borilec sta globoko dihajoč obstala; enemu od njiju je sodnik vzdignil roko ter na ta način oznanil njegovo zmago. Zazdelo se mi je, da ne vdihavata smrdljivi, zakajeni zrak samo skozi usta in nos, temveč z vsako poro na njunem telesu.

Prepričevalni film in predavanja o škodljivem učinku nikotina za človeški organizem ter pljuvanje in metanje cigaretnih ogorkov po tleh športnih prostorov in delavnica, bi bila predvsem

Čez 200 tekmovalcev na krosu v Tolminu

Tekmovanje za jesenski kros, ki se je vršilo v Tolminu preteklo nedeljo, se je izvedlo ob prisotnosti številnega občinstva. Še bolj pa je razveseljivo dejstvo, da se je na startu pojavilo 205 tekmovalcev in tekmovalk.

Proga sama je bila precej težka vendar so doseženi rezultati zelo dobri, kar je predvsem posledica rednega in sistematičnega treninga. Kondicija tekmovalcev in tekmovalk se je pokazala zlasti na progi 2000 m, kjer so mladinci tekli v izenačenem tempu in je bila ostra borba za dosego prvega mesta. Prav tako je bila živahna borba med tekmovalkami na 1000 m nekako do dolžine 800 m, kjer se je zmagovalka Tavčar Marica odtrgala od skupine in v sijajnem finišu dosegla prvo mesto, z rezultatom 3 min. 55 sek.

Na progi 800 m je startalo 84 mladink in je dosegla prvo mesto Ruzbah Cvetka z rezultatom 2 min. 59 sek. Na 1000 m je bilo 19 tekmovalk, kjer je zmagala že zgoraj omenjena Tavčar Marica, ki je od lanskega tekmovalja krosa zmagovalca v Ljubljani, kjer je dosegla II. mesto, stilno zelo napredovala.

Mladincev je startalo na progi 1000 metrov 57 in je zmagal Kavčič Viktor s časom 3 min. 2 sek. Na progi 1500 metrov je bilo 27 tekmovalcev z zmagovalcem Čebokli Anton v času 4,35.8. Na progi 2000 m je tekle 16 tekmovalcev in je v ostri borbi zmagal Braz Emil s časom 5,47.6.

OBJAVA

Tekme članov in članic v II. in III. razredu v vajah na orodju za republiško prvenstvo bodo v nedeljo dne 7. decembra t. l. ob 9. uri v Ljubljani — Narodni dom. Društva, ki do sedaj še niso prijavila tekmovalcev, naj to storo do četrta 4. decembra na FZS, Ljubljana — Tabor 15. Prijavitelje tudi prihod tekmovalcev. Vsa ostala navodila smo poslali v posebni okrožnici. — FZS, odbor za orodno telodvabo.

Tehnični rezultati so bili naslednji: Članice: Zorec Ivanka (FD Ptuj); Kovač Gizela (FD Ptuj); Berlinger Ivica (FD Ptuj).

Člani: Repič Janko (FD Ptuj); Smigoc Slavko (FD Ptuj); Smigoc Rudi (FD Ptuj); Člani JA: Krstičević Šimun, Govedarica Vlado, Globlek Martin.

Tekmovanje je posebno glede na pozni jesenski čas dobro uspelo in vzbudilo precejšnje zanimanje. Pokazalo je, da imamo tudi v Ptujju veliko število mladine, ki ima veselje do fizikulturnega udeleževanja in ki bo z rednim treningom dosegala še dobre uspehe.

potrebna za vse tiste, ki s tem ali onim namenom zahajajo v športne prostore, da ne govorimo o naših najmlajših. Zlastno je pogledati športnika, kako prižiga cigareto pred ali po treningu in celo med treningom. To se pogosto dogaja tudi pri smučanju. Mnogokrat vidim, kako se fizikulturniku takoj ko pride na elj na tekmovalju v krosu, že kadl izpod nosa kot iz tovrne lokomotive. Potrebno bi bilo, da podvzame fizikulturna organizacija učinkovite mere proti kajenju v prostorih, kjer so fizikulturne prireditve, a med našo mladino in posebno med fizikulturniki propagira borbo proti nikotinu.

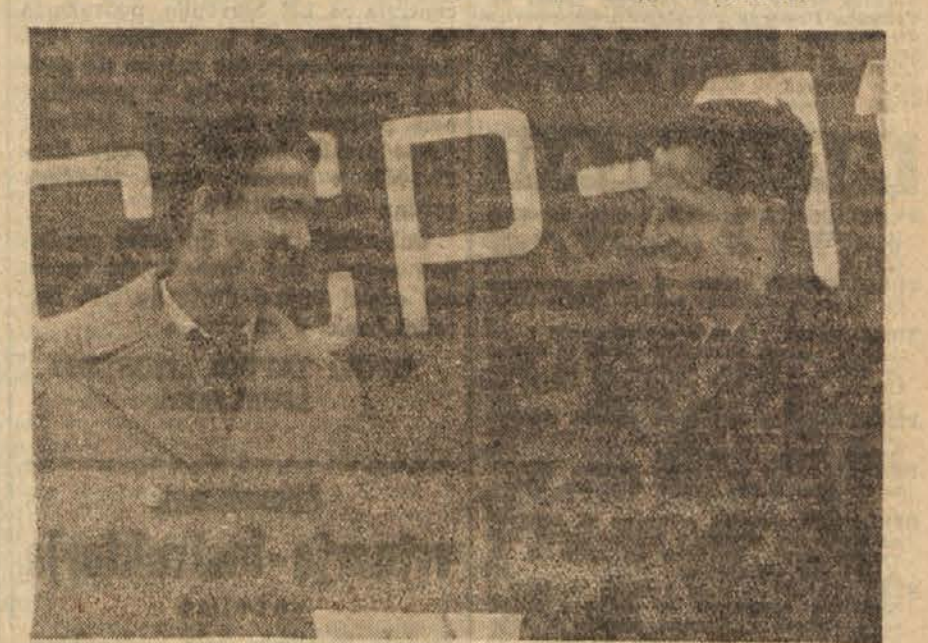
Šahovski dvoboj ČSR : Jugoslavija 5:5

Zagreb, 2. decembra. Včeraj popoldne so se v okviru šahovskega dvoboja Češkoslovaška : Jugoslavija igrala prekinjena partije. Foltys (ČSR) se je brez borbe vdal Pireu (Jugoslavija). Partiji Rohaček (ČSR) : S. Vuković (Jugoslavija) in Louma (ČSR) : Rabar (Jugoslavija) sta se končali neodločeno. Rezultat prvega kola je 5:5.

Turnir šahistov slovanskih držav v Moskvi

Moskva, 2. dec. Moskovski radio je objavil ob 20.30 tole poročilo o rezultatu četrtega kola mednarodnega šahovskega turnirja slovanskih držav v Moskvi:

Partija Sokolski : Trifunović se je končala v 36. potezi s Trifunovičevom zmago. Partija Novotelnov : Gligorić se je končala z zmago Novotelnova.

Dr. Trifunović in Gligorić (Jugoslavija) na letališču v Moskvi

OBVESTILA

Odločba o ceni surovega masla in sira

Na podlagi 7. člena uredbe o določanju in kontroli cen ter I. odstavka odločbe vlade LRS o določanju in uporabi enotnih cen za območje LRS (Uradni list Slovenije) z dne 23. 3. 1947 št. 7/13 določa Urad za cene pri Predsedstvu vlade LRS naslednje cene v rednosti na drobno:

1. Surovo maslo, fajno (iz obvezne oddaje) 1 kg 109 din; davek od prometa proizvajalca: tar post 136/1 b; stopnja 3,50%.

2. Sir, polnomastni (iz obvezne oddaje) 1 kg 77 din; davek od prometa proizvajalca: tar post 136/2 v; stopnja 3,5%.

Prednji ceni veljata samo v notranjem prometu.

V obeh cenah je vrabčan davek od prometa proizvajalca po tar post, ki sta navedeni pri posameznih izdelkih. Davek se računata na navedenih stopnjah v odstotkih od cene v prodaji na drobno. Davek mora odvajati proizvajalec.

Proizvajalec dobavi blago franco izločeno iz sira, ki mu odobri hkratni popust po predpisih odločbe o popustih in pribitkih z dne 21. marca 1947. (Vestnik Urada za cene pri Predsedstvu vlade LRS z dne 26. marca 1947 št. 13/4-7).

Skupen trg popust za surovo kajno maslo je 11% od prodajne cene na drobno. Od tega pripada prodajalcu na dehalo 4,5% prodajalcu na drobno 6%, 0,50% za povprečne prevozne stroške.

Skupen trg popust za polmastni sir je 14% od prodajne cene na drobno. Od tega pripada prodajalcu na dehalo 6,5%, prodajalcu na drobno 7%, 0,5% za povprečne prevozne stroške.

Prednje cene se ne sme zvišati z nobenimi pribitki ali dodatki, razen za znesek, ki je oblikovan v skladu s predpisanimi pribitki. Prekoračeno cen se kaznuje po zakonu o zatiranju nedovoljene trgovine, nedovoljene spekulacije in roparske sabotaže.

V ostalem veljajo predpisi odločbe o popustih in pribitkih z dne 26. 3. 1947 (Vestnik Urada za cene pri Predsedstvu vlade LRS št. 4-7).

Odločba velja od 1. XII 1947 dalje. S tem se razveljavljata ceni za surovo kajno maslo in polmastni sir, ki sta bili objavljena v Vestniku Urada za cene z dne 26. III 1947 št. 4-7 in odločba o cenah za mlečne proizvode z dne 15. VII. t. I. IX. 1015/5 (Vestnik urada za cene z dne 26. VII. t. I. št. 22) v kolikor se tiče prednjih dveh proizvodov.

DNEVNE VESTI

Uprava zgradb in zemljišče MLO v likvidaciji poziva vse upnike, da za dela, ki so jih storili za Upravo zgradb do 31. oktobra 1947, takoj predložijo račune, najkasneje pa do 10. decembra 1947. Vsi kasneje predloženi računi ne bodo izplačani.

Obveščamo KLO-e, da je s pomanjkljivimi naslovi priseljen v bazo za repatriacijo Jesonice. Gor zastala prilika in skor za repatriacijo: Kranjc Jožefo, Krška vas - Novšak Franca, Ivana, Janoza, Sevnica (Boštanj) - Jurčič Marijo, V. Mraševo - Javčar Jozefa, Katarino, Kunšperg - Janošič Katarino, Tržič - Jamnik Marijo, Šent Janž - Lovše Terezijo, Krška vas - Bek Franca, Dovože - Prepadnik Stanislava, Raduha - Dobrina Janeza, Ivana, Sv. Peter - Pusič Franca, Sv. Miklavž - Jakobič Jozefa, Za Rečico - Jorda Jozefa, Koprivnik - Vranjek Feliksa, Planina - Hribar Marijo, Perserje - Trtak Jozefo, Radeče (Z. m.) - Pajenk Florijana, Razbor - Kežman Antona, Loče - Prosimo vse navedene, da sporočijo svoje točne naslove pristojnim krajevnim ljudskim odborom in mestnim centrom. Naslov naj navede: 1. Prilimek in ime, 2. Kraj bivanja, 3. Ulica in h. št., 4. Zadržna pošta 5. Zadržna železniška postaja - Krajevnemu ljudskemu odboru prosimo, da ugotovijo kdo je od zgoraj navedenih v njihovem kraju in ko prejmejo vse naslove, naj jih pošljejo v bazo za repatriacijo. Baza za repatriacijo: Jesonice, Gorenjsko. - Opozarjamo, da bo baza odgovarjala samo na dopise po gornjem predmetu! - Uprava baza za repatriacijo.

Zahvala Odred pionirjev »Kajuh« iz Dol pri Litihi se štadniku rudarjev iz Zagorja najlepše zahvaljuje za 5000 din, s katerimi sta nam v naši potrebi prispevali v pomoč. Z naravnim uspehom vam bomo izkazali našo hvaležnost! - Odred pionirjev »Kajuh« Dol pri Litihi. 5037

PRESKRBA

MLO - oddelek za trgovino in preskrbo v Ljubljani obvešča upravičence bolniških nakupov za meso, da prejmejo svoje meso v sredo dne 3. decembra t. l. od 8-12 ure. Meso bodo delile mestne poslovalnice na trgu, mesarja Kastelic Anton in Koojan Alojzij na trgu, ter poslovalnice mestne klavnice št. 4. Celovška c., poslovalnica št. 7. Tržaška c., poslovalnica št. 3. Zaloška c. Poslovalnice in mesarja prevzamejo meso na mestni klavnici v sredo 3. XII ob 7 uri.

POZIV MALOPRODAJALCEM!

Pozivamo vse maloprodajalce, da nemudoma vrnejo vse preostale neprodane količine svinjske masti pristojnim »Navodome«. - Uprava Navod.

KONCERTI

Plantistka Monika de la Bruchollette iz Pariza pripada manjši evropski generaciji pianistov. Kritiki primerja z Brailovskim, Rubinsteinom in Rahmaninovem. Bruchollette je končala svoje študije v Parizu ter bivala tri leta v Poljski, da se je pogledala v Chopinova dela. Danes velja kot ena najboljših interpretk slavnega Chopina. Njen koncert v Ljubljani bo v torek 3. decembra od 20. v Filharmoniji. Koncert je za občana Vatopnjanske Knjižarne muzikalij. Prihodni ljudski simfonični koncert bo v nedeljo 7. decembra ob 11. uri v Filharmoniji. Izvala Veliki radijski orkester pod vodstvom dirigenta Jakova Cipejca: Rosini; Viliem; Tel; Kozina; Ilva vora; Musorgski; Silke z razstave Vatopnje so od danes naprej v Knjižarni muzikalij. 5094

RADIO

Ljubljana, Maribor in Slov. Primorje
6.00 Budnica lutranja telovadba - 6.10 Poročila - 6.15 objava sporodnih vremenskih napovedi - 6.30 Jutrani koncert - 7.00 Radijski kolektor iz današnjih časopisov - 7.15 Slovenske pesmi - 7.30 Napoved časa in poročila - 7.45 Lahka solistična glasba - 8.00-8.30 Solska ura - 12.30 Napoved časa in poročila - 12.45 Zabavna glasba, mali orkestralni koncert - 13.00 Izjava mladi ansambli - 13.15 Radijski koncert - 13.30 Melodije iz Pučelnic - 13.45 Oper - 14.00 Ruski tečaj Društva za kulturno sodelovanje Slovenije - SZ - 14.10 Slavostne koračnice čeških skladateljev - 14.30 Napoved časa, poročila in objava večernega sporeda - 14.45 Slovenske narodne peje Dana Močnikova na harmoniki jo spremlja Avgust Stanek - 15.00-15.30 Solska ura - 15.30 Ferdjo Grofo: Veliki konjov, sulta - 15.30 Predavanje - 15.45 Glasbene slike in intermezzi - 19.00 Radijski dnevnik - 19.10 Pesmi H. Wolfa poje baritonist Dušan Perot, pri klavirju Dana Perušek - 19.30 Napoved časa in poročila - 19.45 Zabavna glasba, mali orkestralni koncert - 20.00 Odjava za nedeljo - 20.10 Narodne in partizanske pesmi - 20.30 Sonetni venec dr. Franceta Prešerna z razlago prešernoslova dr. Franceta Kidriča - 21.00 Kr. si kdo želi - 21.30 Igra zabavni orkester Radia Ljubljana - 22.00 Prenos poročil zvezne postaje Beograd - 22.15 Iz del Oclauda Debussy-ja.

MALI OGLASI

PREKLICUJEM Industrijske točke št. 062381 in nakaznico za 2,1 kg usnja na ime Knific Janez Sv. Valburza 22. p. Sime. tednik. 574
PREKLICUJEM veljavnost osebne izkaznice št. 117 na ime Dolene Marija. Skofja Loka. 575
TOVARISICO, katero sva se vozile v nedeljo z vlakom Ljubljana-Zalog in katera je doma iz Sostra stanuje pa na Kodeljevem, prosim, naj pošlje svoj naslov na ogl. oddelek »Ljudske pravice«. 1000
PREKLICUJEM veljavnost kolezne izkaznice z oznako koleza Vaffner na ime Solter Adam. Cerna 14. Brežice. 445
PREKLICUJEM veljavnost kolezne izkaznice na ime: Oizelj Franc. Globoko. Krško. 4494
STRUZUNICO, novejšo, primerno za mehalično delavnico, kupim; v zameno lahko dam vrtni stroj. Ponudbe na podr. S. P. Kranj. 548
STANOVANJE z malo kuhinjo in sobo v Strazišču zamenjam za enako v bližini tov. »Iskra« v Kranju. Naslov v podr. S. P. Kranj. Silar Janez. Strazišča 304. Kranj. 573
KRZENEN PLAGO ručaj dobro ohranjen nam. nam. Vpogled od 15-17 ure popoldne. Naslov v ozi odd. »Ljudske pravice«. 4497

ZAHVALA

Komisija za pomoč Dobrovniškim pogorelcem pri Okrajnem odboru OF Dolnja Lendava, se na prošnjo pogorcev iz vasi Dobrovnik v Prekmurju zahvaljuje Predsedstvu vlade LRS ter vsem množičnim organizacijam in ustanovam za podpore, katere je od njih prejela. Pogorelci, ki obnavljajo svoje pogorele domove s pomočjo ljudskih oblastev in množičnih organizacij, se zavezujejo, da bodo z marljivim in poštvovalnim delom doprinesli vse, kar je v njihovih močeh, za izboljšanje življenja širokih delovnih množic.

Komisija za pomoč pogorelcem pri OOOF Dolnja Lendava.

RAZPIS

Ker je potrebno, da nudimo našim pionirskim organizacijam primerne igre in s tem še bolj razvijamo pionirski gledališki oder,

razpisuje

okrajni prosvetni odsek v Krškem nagrado v znesku 5000.- din za najboljšo napisano igro. Vsebinska igra naj bo zajeta:

1. Iz narodno osvobodilne borbe, ali
2. naj zajame vključevanje pionirjev v izvajanje petletnega načrta, ali
3. naj zajame snov iz plemenitega tekmovanja med posameznimi pionirji in pionirskimi organizacijami v smislu današnje družbenega razvoja.

Prosvetni odsek v Krškem si pridrži pravico, da odkupi tudi katero nenagrajeno igro.

Vemo, da ima naša šolska mladina v pisateljih najboljših prijateljev, zato smo prepričani, da bodo naši pisatelji sodelovali v tej akciji Rokopise, katerim naj bo v kuverti priložen točen naslov pisatelja, je poslati do 15. januarja 1948. Okrajnemu prosvetnemu odseku v Krškem.

Trg. podjetje MLO »Železo«

potrebuje

trgovskega pomočnika

železninarja ali mešane stroke, vajenega železnine

Nastop takoj. - Zglasati se pri Ravnateljstvu, Stritarjeva ul. 7.

Zdravega kurirja

iz Kranja ali okolice sprejememo takoj

Osebnost se čimprej javiti v podružnici »Ljudske pravice« v Kranju.

Iščemo za takojšen nastop

mlajšo moč

veščo vsaj deloma kontnega knjigovodstva

Stanovanje in hrana na razpolago. Naproza, Zgornja Poljskava

Izgubljeno

V sredo 26. novembra je bilo izgubljeno v jutranjih urah na cesti Laze-St. Peter (Slovensko Primorje) od osebnega avtomobila: zračna črpalka, tritonsko hidravlično dvigalo in posoda z 20 litrov bencina.

Poštenega najditelja naprošamo, da nas o najdbi obvesti in proti nagradi vrne izgubljene predmete na naslov: »VINO-SADJE«, Ljubljana.

Oglašujte v »Ljudski pravici«

ZOBNA PASTA
USTNA VODA
BRIVSKA KREMA
KOLINSKA VODA
ŠAMPON
BRILJANTINA V TUBAH

TVORNICE ZLATOROG
MARIBOR

Sprememba voznega reda na avtobusnih progah v Slovenskem Primorju

Dne 3. decembra t. l. stopijo v veljavo stedeče spremembe voznih redov na avtobusnih progah v Slovenskem Primorju:

1)	2)	1. Gorica—Bovec	2)	1)
—	14.45	odhod Gorica	prihod	9.20
11.15	16.25	Sv. Lucija, kol.		15.45
11.35	17.05	Tolmin		7.33
12.10	17.40	Kobarid		6.50
13.00	18.30	Bovec	odhod	6.00
				14.00

1) Vozi vsak dan. 2) Vozi samo ob delavnikih.

1)	2)	1.3)	odhod	prihod	1)	1)	2)
5.45	12.00	16.30	odhod Solkan	prihod	8.20	11.20	20.20
6.52	13.07	17.37	Ajdovščina		7.23	10.23	19.23
8.15	14.30	19.00	Postojna	odhod	6.00	8.20	18.00

1) Vozi vsak dan. 2) Vozi samo ob delavnikih.

3. Sežana—Opatje selo

10.30	14.00	odhod	Sežana	prihod	9.05	13.40
18.55	14.30		Dutovlje		6.45	13.10
	14.15		Stanjel		6.32	
	15.10		Komen		6.07	
	15.30		Kostanjevica		5.45	
	15.45	prihod	Opatje selo	odhod	5.30	

Vozi samo ob delavnikih.

4. Sv. Lucija—Breginj

16.45	odhod	Sv. Lucija	prihod	9.57
17.05		Tolmin		8.15
17.40		Kobarid		7.40
18.20	prihod <td>Breginj</td> <td>odhod <td>7.00</td> </td>	Breginj	odhod <td>7.00</td>	7.00

Vozi vsak dan.

5. Postojna—Sežana—Koper

8.20	odhod	Postojna, kol.	prihod	18.53
9.55		Sežana		17.05
10.20		Divača		16.40
11.35	prihod <td>Rižana, drž. meja</td> <td>odhod <td>15.20</td> </td>	Rižana, drž. meja	odhod <td>15.20</td>	15.20
12.05	odhod <td>Rižana, drž. meja</td> <td>prihod <td>14.50</td> </td>	Rižana, drž. meja	prihod <td>14.50</td>	14.50
12.25	prihod <td>Koper</td> <td>odhod <td>14.30</td> </td>	Koper	odhod <td>14.30</td>	14.30

Vozi vsak dan.

Avtobusne proge: Gorica—Čepovan, Gorica—Trnovo in Gorica—Neblo—Pternel, obratujejo od 3. decembra dalje samo ob delavnikih.

DAPPS

Žrebanje

III. razreda 7. kola srečk Državne razredne loterije

bo od 5. do 29. decembra t. l.

Izžrebanih bo 31.000 srečk in dve premiji za 600.000 in 300.000 din.

Poleg tega še veliko število velikih dobitkov po 100.000, 80.000 din itd.

Če še nimate srečke, si jo še vedno lahko kupite v Tavčarjevi ulici 5

ali pri naših zastopnikih — maloprodajalcih tobaka.

Državna razredna loterija

KOLEKTURA ZA SLOVENIJO
Telefon 47-74.

Vagon transportnih sodov

kupi

rajsko gostinsko podjetje Center. Prav tako kupi velike sode »ležake«

Razpis služb

1. GOZDARSKI INSTITUT SLOVENIJE razpisuje stalno mesto laboranta za biologijo,

ki bi opravljal laborantska dela v zvezi z znanstvenim biološkim raziskovalnim delom inštituta

Pogoj za sprejem je dovršena gozdarska ali kmetijska odn. srednja šola. Prednost imajo prosilci z odgovarjajočo prakso. Prošnje s potrebnimi prilogami je dostaviti na naslov: Gozdarski inštitut Slovenije v Ljubljani, Poljanska c. 2, do 1. januarja 1948.

2. GOZDARSKI INSTITUT SLOVENIJE razpisuje mesto

laboranta za tehnologijo,

ki bi opravljal laborantska dela v zvezi s tehnološko preiskavo lesa.

Pogoj za sprejem je dovršena srednja tehnična ali srednja gozdarska šola. Prednost imajo prosilci s prakso. Prošnje s potrebnimi prilogami je dostaviti na naslov: Gozdarski inštitut Slovenije v Ljubljani, Poljanska c. 2, do 1. januarja 1948.

3. GOZDARSKI INSTITUT SLOVENIJE razpisuje stalno mesto

tehničnega risarja,

ki bi opravljal risarska in računska dela v zvezi s tehničnim risanjem.

Pogoj za sprejem je nepopolna srednja šola, srednja lesna šola, tečaj z tehnično risanje ali praktična usposobljenost za takšna dela. Prednost imajo prosilci s prakso. Prošnje s potrebnimi prilogami je dostaviti na naslov: Gozdarski inštitut Slovenije v Ljubljani, Poljanska c. 2, do 1. januarja 1948.

Obvestilo

Krajevni odbor Zveze borcev Poljane nad Skofjo Loko obvešča vse svoje padlih borcev, ki so pokopani v našem kraju, da bo

prekop borcev v soboto 6. t. m., pogreb pa v nedeljo 7. t. m. ob 15 v Srednji vasi.

Vabimo svoje padlih borcev in občinstvo, da se udeleži pogreba. V primeru, da zapade visok sneg, se prekop ne bo mogel izvršiti.

Glavni urednik: Ivan Bratko — Naslov uredništva: Kopitarjeva 6 — Uprava: Kopitarjeva 2 — Telefon uredništva in uprave: 52-61 do 52-65 — Telefon računovničnega odd. 30-30, Telefon oglasnega odd. 36-85 Štev. ček rač. 60.4045-22